

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-3-3813

Chișinău

08 mai 2020

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	11.05.2020
CODUL	A-1541

Ministerul Finanțelor (BNM)

Copie: Cancelaria de Stat

Ref.: scrisoarea nr. 18-23-2337 din 12 martie 2020 / număr unic 199/MF/BNM/2020

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative, inclus în pct. 3.6.55 din compartimentul III „Politica externă” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Proiectul Lege pentru modificarea unor acte legislative (Codul contravențional nr. 218/2008, Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Codul fiscal nr. 1163/1997) transpune parțial Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 23 decembrie 2015 / Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market.

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2020.05.08 15:07:29 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

amending Directives 2002/65/EC, 2009/110/EC and 2013/36/EU and Regulation (EU) No 1093/2010, and repealing Directive 2007/64/EC (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of European Union L 337 of 23 December 2015.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept scop transpunerea parțială la nivel național a Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE, în vederea actualizării și completării cadrului existent privind serviciile de plată prin norme care vin să consolideze transparența, inovarea și securitatea în domeniul plăților.

În acest scop, proiectul național modifică Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, instituind reglementări noi cu privire la: obținerea licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, controlul acționariatului, registrul public al societăților de plată, sucursale și agenții de plată, secretul profesional, prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi, accesul prestatorilor la sistemele de plată, accesul societăților de plată la conturile administrate de o bancă, interdicția privind prestarea serviciilor de plată de către alte persoane, informațiile puse la dispoziția platitorului înainte de inițierea plății, informațiile destinate plătitorului și beneficiarului plății după inițierea unui ordin de plată, informațiile destinate prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare contului plătitorului în cazul unui serviciu de inițiere a plății, informațiile și condițiile precontractuale puse la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată, modificarea condițiilor contractului-cadru propuse de prestatorul de servicii de plată utilizatorului serviciilor de plată, informațiile care trebuie prezentate înaintea executării unei operațiuni de plată individuale, moneda serviciilor de plată, obligația plătitorului de a plăti comisioanele, exprimarea consimțământului și retragerea consimțământului de către plătitor, confirmarea disponibilității fondurilor pentru executarea unei operațiuni cu cardul, regulile de acces la contul de plăți în cazul serviciilor de inițiere a plății, reguli de acces și de utilizare a informațiilor privind contul de plăți în cazul serviciilor de informare cu privire la conturi, limitele de utilizare a instrumentului de plată și ale accesului prestatorilor de servicii de plată la conturile de plăți, obligația prestatorului de servicii de plată care emite un instrument de plată de a oferi utilizatorului serviciilor de plată o opțiune de a face o notificare în mod gratuit, probele privind autentificarea și executarea operațiunilor de plată, notificarea privind operațiunile de plată neautorizate și răspunderea prestatorului de servicii de plată pentru operațiunile de plată neautorizate, răspunderea plătitorului pentru operațiunile de plată neautorizate, operațiunile de plată a căror valoare nu este cunoscută în avans, irevocabilitatea unui ordin de plată de către plătitor după acordarea consimțământului către prestatorul de servicii, domeniul de aplicare a secțiunii privind termenul de executare și a datei valutei, data valutei și disponibilitatea fondurilor, codurile unice de identificare incorecte, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a operațiunilor de plată, răspunderea în cazul serviciilor de inițiere a plății pentru neexecutarea sau executarea defectuoasă sau cu întârziere a operațiunilor de plată, prelucrarea datelor cu caracter personal de către sistemele de plată și prestatorii de servicii de plată, raportarea incidentelor operaționale sau de securitate majore,

autentificarea clienților, examinarea reclamațiilor de către prestatorii de servicii de plată, serviciile de plată și prestatorii de servicii de plată.

Proiectul național reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE, în sensul revizuirii și actualizării Legii nr. 114/2012, care a asigurat transpunerea integrală la nivel național a prevederilor Directivei 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE, precum și a Directivei 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE. În această ordine de idei, remarcăm că, Directiva 2007/64/CE a fost abrogată și substituită prin Directiva (UE) 2015/2366, care vine să acopere lacunele legislative existente rezultate din evoluția pieței serviciilor de plată datorată dezvoltării rapide a tehnologiilor și metodelor electronice de plată și care, în același timp, vine să ofere mai multă claritate juridică și să asigure o aplicare consecventă a cadrului legislativ în întreaga Uniune, or evoluțiile de pe piața serviciilor de plată au dus la incertitudinea juridică precum și la apariția unor riscuri potențiale în materie de securitate în lanțul plăților și la o lipsă de protecție a consumatorilor în anumite domenii.

De asemenea, în contextul modificării și completării Legii nr. 114/2012, proiectul național modifică și completează Codul contravențional nr. 218/2008 și Codul fiscal nr. 1163/1997. Astfel, modificările operate în Codul contravențional nr. 218/2008 vizează modificarea art. 293² (1) prin ajustarea măsurilor coercitive existente pentru a putea fi aplicabile și noilor entități precum și pentru respectarea noilor prevederi de către subiecții Legii nr. 114/2012. În ceea ce privește amendamentele la Codul fiscal nr. 1163/1997, acestea se referă la substituirea sintagmei „ce includ” cu sintagma „cu sau fără” din art. 5, pct. 40, precum și excluderea din art. 254, alin. (8) a sintagmei „în numerar”. Menționăm că, reglementările în cauză nu constituie obiect al prezentei expertize de compatibilitate, în măsura în care nu asigură transpunerea legislației UE.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transunerii:

- Stabilește excluderea din domeniul de aplicare (art. II, pct. 5, subpct. 2) din proiectul național);
- Definește noțiunile relevante, cum ar fi: „serviciu de plată”, „operațiune de plată la distanță”, „serviciu de inițiere a plății”, „serviciu de informare cu privire la conturi”, „prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont”, „prestator de servicii de inițiere a plății”, „prestator de servicii de informare cu privire la conturi”, „autentificare”, „autentificarea strictă a clienților”, „elemente de securitate personalizate”, „grup”, „rețea de comunicații electronice”, „serviciu de comunicații electronice”, „conținut digital”, acceptarea operațiunilor de plată”, „emiterea de instrumente de plată” și „marcă de plată”(art. II, pct. 7 din proiectul național);

- Instituie norme privind obținerea licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată (art. II, pct. 15 din proiectul național);
- Stabilește controlul acționariatului (art. II, pct. 17 din proiectul național);
- Instituie norme privind comunicarea deciziei privind eliberarea licenței (art. II, pct. 20 din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind registrul public al societăților de plată (art. II, pct. 23 din proiectul național);
- Stabilește dispoziții privind recurgerea la agenți, sucursale sau la entități către care se externalizează anumite activități (art. II, pct. 28 din proiectul național);
- Fixează obligația privind respectarea secretului profesional (art. II, pct. 80 din proiectul național);
- Stabilește norme privind prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi (art. II, pct. 26 din proiectul național);
- Instituie accesul prestatorilor la sistemele de plată (art. II, pct. 34, subpct. 1) din proiectul național);
- Instituie accesul societăților de plată la conturile administrate de o bancă (art. II, pct. 34, subpct. 2) din proiectul național);
- Instituie interdicția privind prestarea serviciilor de plată de către alte persoane (art. II, pct. 6 din proiectul național);
- Stabilește informațiile puse la dispoziția platitorului înainte de inițierea plății (art. II, pct. 37 din proiectul național);
- Instituie informațiile destinate plătitorului și beneficiarului plății după inițierea unui ordin de plată (art. II, pct. 38 din proiectul național);
- Instituie informațiile destinate prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont plătitorului în cazul unui serviciu de inițiere a plății (art. II, pct. 38 din proiectul național);
- Stabilește informațiile și condițiile precontractuale puse la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată (art. II, pct. 39 din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind modificarea condițiilor contractului-cadru propuse de prestatorul de servicii de plată utilizatorului serviciilor de plată (art. II, pct. 40 din proiectul național);
- Instituie norme privind rezilierea contractului-cadru (art. II, pct. 41 din proiectul național);
- Stabilește informațiile care trebuie prezentate înaintea executării unei operațiuni de plată individuale (art. II, pct. 42 din proiectul național);
- Instituie norme privind moneda serviciilor de plată (art. II, pct. 10 din proiectul național);
- Stabilește obligația plătitorului de a plăti comisioanele (art. II, pct. 36 din proiectul național);
- Stabilește dispoziții privind exprimarea consimțământului și retragerea consimțământului de către plătitor (art. II, pct. 48 din proiectul național);
- Stabilește norme privind confirmarea disponibilității fondurilor pentru executarea unei operațiuni cu cardul (art. II, pct. 49 din proiectul național);
- Instituie regulile de acces la contul de plăți în cazul serviciilor de inițiere a plății (art. II, pct. 49 din proiectul național);

- Instituie regulile de acces și de utilizare a informațiilor privind contul de plăți în cazul serviciilor de informare cu privire la conturi (art. II, pct. 49 din proiectul național);
- Fixează limitele de utilizare a instrumentului de plată și ale accesului prestatorilor de servicii de plată la conturile de plăți (art. II, pct. 50 din proiectul național);
- Instituie obligația prestatorului de servicii de plată care emite un instrument de plată de a oferi utilizatorului serviciilor de plată o opțiune de a face o notificare în mod gratuit (art. II, pct. 52 din proiectul național);
- Instituie norme privind notificarea și rectificarea operațiunilor de plată neautorizate sau executate incorect (art. II, pct. 53, subpct. 2) din proiectul național);
- Stabilește norme privind probele în ceea ce privește autentificarea și executarea operațiunilor de plată (art. II, pct. 54 din proiectul național);
- Instituie răspunderea prestatorului de servicii de plată pentru operațiunile de plată neautorizate (art. II, pct. 53, subpct. 3) - 5) din proiectul național);
- Stabilește răspunderea plătitorului pentru operațiunile de plată neautorizate (art. II, pct. 55 din proiectul național);
- Instituie norme privind operațiunile de plată a căror valoare nu este cunoscută în avans (art. II, pct. 58 din proiectul național);
- Stabilește norme privind irevocabilitatea unui ordin de plată de către plătitor după acordarea consimțământului către prestatorul de servicii (art. II, pct. 60 din proiectul național);
- Stabilește domeniul de aplicare a secțiunii privind termenul de executare și a datei valutei (art. II, pct. 62 din proiectul național);
- Stabilește norme privind data valutei și disponibilitatea fondurilor (art. II, pct. 64 din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind codurile unice de identificare incorecte (art. II, pct. 66 din proiectul național);
- Stabilește norme privind neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a operațiunilor de plată (art. II, pct. 67 din proiectul național);
- Instituie răspunderea în cazul serviciilor de inițiere a plății pentru neexecutarea sau executarea defectuoasă sau cu întârziere a operațiunilor de plată (art. II, pct. 68 din proiectul național);
- Stabilește dispoziții privind prelucrarea datelor cu caracter personal de către sistemele de plată și prestatorii de servicii de plată (art. II, pct. 79 din proiectul național);
- Instituie obligația raportării incidentelor operaționale sau de securitate majore (art. II, pct. 33 din proiectul național);
- Stabilește norme privind autentificarea clienților (art. II, pct. 49 din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind examinarea reclamațiilor de către prestatorii de servicii de plată (art. II, pct. 82 din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii europene în domeniul serviciilor financiare*, pe segmentul legislativ al *serviciilor de plată*.

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate prezintă relevanță directă dispozițiile *Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE.*

Directiva (UE) 2015/2366 are drept scop principal stabilirea normelor privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, stabilind un set clar și cuprinzător de norme care se vor aplica prestatorilor existenți și noi de servicii de plată inovatoare. Aceste norme vizează asigurarea unui cadru competitiv în condiții egale pentru acești actori, ceea ce asigură o mai mare eficiență, posibilitatea de alegere și transparența serviciilor de plată, precum și cosolidează încrederea consumatorilor într-o piață a plăților armonizată. De asemenea, actul UE vizează deschiderea pieței de plăți a UE societăților care oferă servicii de plată orientate către consumatori sau întreprinderi pe baza accesului la informații privind contul de plăți, în mod special: servicii de informare cu privire la conturi care permit utilizatorului serviciilor de plată să aibă, în orice moment, o vedere de ansamblu asupra situației sale financiare, permițând utilizatorilor să își gestioneze mai bine finanțele personale, precum și servicii de inițiere a plății care sunt servicii pentru inițierea unei comenzi la cererea utilizatorului serviciului de plată în ceea ce privește un cont de plată deținut la un alt furnizor de servicii de plată. În acest sens, actul UE stabilește reglementări detaliate cu privire la următoarele aspecte: obiectul, domeniul de aplicare și definițiile relevante domeniului serviciilor de plată; dispoziții generale privind prestatorii de servicii de plată; autoritățile competente responsabile cu autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de plată; derogările de la normele generale permise în cazul persoanelor fizice sau juridice care prestează servicii de plată; dispoziții comune privind accesul la sistemele de plată; regulile aplicabile operațiunilor de plată singulare, contractelor-cadru și operațiunilor de plată care fac obiectul acestora; dispoziții comune privind moneda și conversia monetară; autorizarea operațiunilor de plată; ordinele de plată și sumele transferate; termenul de executare și data valutei; răspunderea prestatorilor de servicii de plată; protecția datelor cu caracter personal; procedurile privind plîngerile depuse la autoritățile competente cu privire la presupusele încălcări de către prestatorii de servicii de plată; soluționarea litigiilor; lista serviciilor de plată.

Transpunerea și implementarea Directivei (UE) 2015/2366 în legislația națională este importantă în măsura în care aceasta a abrogat și substituit Directiva 2007/64/CE, obligația de transpunere a căreia rezultă din prevederile art. 61 și Anexa XXVIII - A la Acordul de Asociere RM - UE. Menționăm că, termenul de implementare în legislația națională a Directivei 2007/64/CE a fost stabilit anul 2017. În acest sens, reiterăm că transpunerea integrală a Directivei 2007/64/CE a fost asigurată prin Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.

După cum a fost menționat anterior, Directiva (UE) 2015/2366 abrogă și substituie Directiva 2007/64/CE. Noul act UE încorporează în mare parte prevederile din Directiva 2007/64/CE, totodată, însă, introduce prevederi noi pentru o protecție mai bună a consumatorilor împotriva fraudelor și a incidentelor de plată. De asemenea, actul UE prevede drepturi sporite ale consumatorilor pentru realizarea de transferuri și remiteri de bani în afara Europei sau plăți în monede ale țărilor terțe, precum și extinde categoria instituțiilor de plată cu noi tipuri de jucători

prin prevederi care permit accesul la contul bancar al unor entități externe, ce pot oferi clienților informații privind conturile și servicii de inițiere a plăților, respectând, deopotrivă, aceleași standarde în materie de reglementare și supraveghere ca toate celelalte instituții de plată. Astfel, noile reglementări încurajează apariția unor noi furnizori de servicii, precum și dezvoltarea de modalități inovatoare de plată de pe telefonul mobil și prin internet, pentru a stimula competitivitatea Uniunii Europene la nivel mondial.

În contextul celor menționate mai sus, remarcăm că, următoarele dispoziții ale Directivei (UE) 2015/2366 se regăsesc în Legea nr. 114/2012: art. 1 privind obiectul de reglementare, art. 2 privind domeniul de aplicare, art. 3, lit. (a) - (j), (m) și (n) privind excluderile din domeniul de reglementare, art. 4, pct. 3 - 5, 7 - 14, 20 - 28, 33 - 39 și 46, privind definițiile relevante serviciilor de plată, art. 5 (1), lit. (c) - (h), (j) - (q) privind cererile de autorizare, art. 6 privind controlul acționariatului, art. 7 privind capitalul inițial, art. 8 privind fondurile proprii, art. 9 privind calculul fondurilor proprii, art. 10 în ceea ce privește cerințele privind protejarea fondurilor, art. 11 acordarea autorizației, art. 13 privind retragerea autorizației, art. 14 (1), teza 1, (2) și (3) privind înregistrarea în statul membru de origine, art. 16 privind menținerea autorizației, art. 17 privind contabilitatea și auditul statutar, art. 18 privind activitățile pe care au dreptul să le desfășoare instituțiile de plată, art. 19 privind recurgerea la agenți, sucursale sau la entități către care se externalizează anumite activități, art. 20 privind răspunderea instituțiilor de plată, art. 21 privind arhivarea tuturor înregistrărilor, art. 22 privind desemnarea autorităților competente, art. 23 (1), lit. (b) - (d), (2) și (3) privind supravegherea instituțiilor de plată efectuată de către autoritățile competente, art. 25 privind dreptul de a acționa în instanță, art. 37 (1) privind interdicția ca alte persoane decât prestatorii de servicii de plată să presteze servicii de plată și obligația de notificare, art. 38 privind domeniul de aplicare în ceea ce privește transparența condițiilor și a cerințelor în materie de informare privind serviciile de plată, art. 40 privind comisioanele primite pentru furnizarea informațiilor, art. 41 privind sarcina probei privind cerințele în materie de informare, art. 42 privind derogarea de la cerințele în materie de informare pentru instrumentele de plată cu valoare redusă și pentru moneda electronică, art. 43 privind domeniul de aplicare în ceea ce privește operațiunile de plată singulare, art. 44 privind informațiile prelabile generale puse la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată înaintea semnării unui contract, art. 45 (1) privind informațiile și condițiile puse la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată, art. 48 privind informațiile destinate plătitorului după primirea ordinului de plată, art. 49 privind informațiile destinate beneficiarului plății după executarea operațiunii, art. 50 privind domeniul de aplicare în ceea ce privește contractele-cadru, art. 51 privind informațiile prelabile generale furnizate utilizatorului serviciilor de plată, art. 52 (1), (2), lit. (a), (b), (d) - (f), (4), (5), lit. (a), (c) - (g) și (7) cu privire la informațiile și condițiile transmise utilizatorului serviciilor de plată, art. 53 privind accesibilitatea informațiilor, art. 54 (1), teza 1 și 3, (2) și (3) privind modificările condițiilor contractului-cadru, art. 55 (1), (3) - (6) privind rezilierea contractului-cadru, art. 57 privind informațiile destinate plătitorului cu privire la operațiunile de plată individuale, art. 58 privind informațiile destinate beneficiarului plății cu privire la operațiunile de plată individuale, art. 60 (1) și (2) privind informațiile ce se referă la comisioanele suplimentare sau reduceri, art. 61 privind domeniul de aplicare în ceea ce privește drepturile și obligațiile privind prestarea și utilizarea serviciilor de plată, art. 62 (1), (2), (4) și (5) privind comisioanele aplicabile, art. 63 privind derogarea pentru instrumentele de plată cu valoare redusă și pentru moneda electronică, art. 64 (1), (3) și (4) privind consimțământul și retragerea

consimțământului, art. 68 (1) - (4) privind limitele utilizării instrumentului de plată și ale accesului prestatorilor de servicii de plată la conturile de plăți, art. 69 privind obligațiile utilizatorilor serviciilor de plată cu privire la instrumentele de plată și la elementele de securitate personalizate, art. 70 (1), lit. (a) - (c), (e) și (2) privind obligațiile prestatorului de servicii de plată cu privire la instrumentele de plată, art. 71 (1) privind notificarea și rectificarea operațiunilor de plată neautorizate sau executate incorect, art. 72 (2) privind probele referitoare la autentificarea și executarea operațiunilor de plată, art. 76 privind rambursări ale operațiunilor de plată inițiale de către sau prin intermediul unui beneficiar al plății, art. 77 privind cererile de rambursări ale unor operațiuni de plată inițiate de către sau prin intermediul unui beneficiar al plății, art. 78 (2) privind primirea ordinilor de plată, art. 79 privind refuzul ordinilor de plată, art. 80 (1), (3) - (5) privind irevocabilitatea unui ordin de plată, art. 81 privind sumele transferate și sumele primite, art. 83 (2) și (3) privind operațiunile de plată într-un cont de plăți, art. 84 privind cazul în care beneficiarul plății nu este titular al unui cont de plăți la prestatorul de servicii de plată, art. 85 privind numerarul plasat într-un cont de plăți, art. 87 (1) și (3) privind data valutei și disponibilitatea fondurilor, art. 88 (1), (2), (4) și (5) privind codurile unice de identificare incorecte, art. 89 privind răspunderea prestatorilor de servicii de plată pentru neexecutarea sau executarea defectuoasă sau cu întârziere a operațiunilor de plată, art. 91 privind compensațiile financiare suplimentare, art. 92 privind dreptul la recurs, art. 93 privind împrejurările anormale și neprevăzute, art. 95 privind gestionarea riscurilor operaționale și de securitate, art. 99 privind sesizarea autorităților de supraveghere și contestația în justiție, art. 100 privind autoritățile competente, art. 101 privind soluționarea litigiilor, art. 103 privind sancțiunile aplicabile și Anexa I (1), pct. 1) - 4) privind serviciile de plată și prestatorii de servicii din Directiva (UE) 2015/2366.

Astfel, în ceea ce privește transpunerea Directivei (UE) 2015/2366, menționăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea dispozițiilor relevante ale actului UE care nu se regăsesc în Legea nr. 114/2012, în speță a celor referitoare la: excluderile din domeniul de aplicare al serviciilor bazate pe anumite instrumente/dispozitive, a operațiunilor de plată efectuate de către furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice (art. 3, lit. (k) subpct. (i) - (iii), lit. (l) subpct. (i) și (ii) și lit. (o) din Directiva (UE) 2015/2366); definițiile relevante domeniului serviciilor de plată (art. 4 pct. 6, 15 - 19, 29 - 32, 40 - 45 și 47 din Directiva (UE) 2015/2366); conținutul cererii de autorizare transmisă autorității competente (art. 5 (1), lit. (a), (b), (i), pct. (2) și (3) și lit. (l), teza 2 din Directiva (UE) 2015/2366); termenul de comunicare a deciziei cu privire la acordarea sau refuzul acordării autorizației de către autoritatea competentă (art. 12 din Directiva (UE) 2015/2366); registul public al societăților de plată care au obținut licențe sau au fost înregistrate (art. 14 (1), teza 2 din Directiva (UE) 2015/2366); secretul profesional și conflictul de interese (art. 24 din Directiva (UE) 2015/2366); prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi (art. 33 din Directiva (UE) 2015/2366); accesul prestatorilor de servicii de plată la sistemul de plată (art. 35 din Directiva (UE) 2015/2366); accesul societăților de plată la conturile administrate de o instituție de credit (art. 36 din Directiva (UE) 2015/2366); interdicția ca alte persoane decât prestatorii de servicii de plată să presteze servicii de plată și obligația de notificare (art. 37 din Directiva (UE) 2015/2366); informațiile furnizate plătitorului de către prestatorii de servicii de inițiere a plății înainte de inițierea plății (art. 45 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); informațiile destinate plătitorului și beneficiarului plății după inițierea unui ordin de plată (art. 46 din Directiva (UE) 2015/2366);

informațiile destinate prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont plătitorului în cazul unui serviciu de inițiere a plății (art. 47 din Directiva (UE) 2015/2366); informațiile puse la dispoziția utilizatorului serviciilor de plată înainte ca acesta să devină parte la un contract-cadru (art. 52 (2), lit. (c) și (g), (3) și (5), lit. (b) din Directiva (UE) 2015/2366); dreptul de a accepta sau de a refuza modificările condițiilor contractului-cadru de către utilizatorul serviciilor de plată (art. 54 (1), teza 2 și 4 din Directiva (UE) 2015/2366); lipsa penalităților în cazul rezilierii contractului-cadru în cazul în care contractul-cadru a fost în vigoare mai mult de 6 luni (art. 55 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); informațiile care trebuie furnizate înainte de executarea unei operațiuni de plată individuale (art. 56 din Directiva (UE) 2015/2366); moneda și conversia monetară aplicate plăților (art. 59 din Directiva (UE) 2015/2366); informațiile privind comisioanele suplimentare sau reducerile cerute/oferte de către beneficiarul plății (art. 60 (3) din Directiva (UE) 2015/2366); posibilitatea acordării consimțământului pentru executarea unei operațiuni de plată prin intermediul beneficiarului plății sau al prestatorului de servicii de inițiere a plății (art. 64 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); confirmarea disponibilității fondurilor de către prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont (art. 65 din Directiva (UE) 2015/2366); regulile de acces la contul de plăți în cazul serviciilor de inițiere a plății (art. 66 din Directiva (UE) 2015/2366); regulile de acces și de utilizare a informațiilor privind contul de plăți în cazul serviciilor de informare cu privire la conturi (art. 67 din Directiva (UE) 2015/2366); limitele utilizării instrumentului de plată și ale accesului prestatorilor de servicii de plată la conturile de plăți (art. 68 (5) și (6) din Directiva (UE) 2015/2366); obligația prestatorului de servicii de plată care emite un instrument de plată de a oferi utilizatorului serviciilor de plată o opțiune de a face o notificare în mod gratuit în cazul furtului, pierderii sau deturnării instrumentului său de plată (art. 70 (1), lit. (d) din Directiva (UE) 2015/2366); corectarea operațiunii de plată neautorizată de către prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont în cazul în care este implicat un prestator de servicii de inițiere a plății (art. 71 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); probele privind autentificarea și executarea operațiunilor de plată (art. 72 (1) din Directiva (UE) 2015/2366); răspunderea prestatorului de servicii de plată pentru operațiunile de plată neautorizate (art. 73 din Directiva (UE) 2015/2366); răspunderea plătitorului pentru operațiunile de plată neautorizate (art. 74 din Directiva (UE) 2015/2366); operațiunile de plată a căror valoare nu este cunoscută din timp (art. 75 din Directiva (UE) 2015/2366); interzicerea debitării contului plătitorului înainte de primirea ordinului de plată (art. 78 (1) din Directiva (UE) 2015/2366); interdicția revocării ordinului de plată de către plătitor după acordarea consimțământului către prestatorul de servicii de inițiere a plății (art. 80 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); domeniul de aplicare cu privire la termenul de executare și data valutei (art. 82 din Directiva (UE) 2015/2366); prelungirea termenului cu o zi lucrătoare pentru operațiunile de plată inițiate pe suport de hârtie (art. 83 (1) din Directiva (UE) 2015/2366); asigurarea disponibilității fondurilor de către prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății imediat după ce această sumă este creditată (art. 87 (2) din Directiva (UE) 2015/2366); recuperarea fondurilor implicate în operațiunea de plată de către prestatorul de servicii de plată al plătitorului (art. 88 (3) din Directiva (UE) 2015/2366); data valutei creditării contului de plăți al plătitorului (art. 89 (1) și (2) din Directiva (UE) 2015/2366); răspunderea în cazul serviciilor de inițiere a plății pentru neexecutarea sau executarea defectuoasă sau cu întârziere a operațiunilor de plată (art. 90 din Directiva (UE) 2015/2366); acordarea compensației în favoarea primului prestator de servicii de plată de către un alt prestator de servicii de plată sau a unui intermediar și în cazul în care oricare dintre prestatorii de servicii de plată nu utilizează autentificarea strictă a clienților (art. 92 (1) din

Directiva (UE) 2015/2366); protecția datelor personale (art. 94 din Directiva (UE) 2015/2366); raportarea incidentelor operațional sau de securitate major (art. 96 (1) și (2) din Directiva (UE) 2015/2366); asigurarea autentificării stricte a clienților de către prestatorul de servicii de plată (art. 97 din Directiva (UE) 2015/2366); aplicarea, în cazurile excepționale, a unui termen maxim de 35 de zile lucrătoare pentru prezentarea deciziei de către prestatorul de servicii de plată sau emitentul de monedă în cazul unei reclamații (art. 101 (2), teza 2 din Directiva (UE) 2015/2366); activitățile care sunt considerate servicii de plată (Anexa I, pct. 5, 7 și 8 din Directiva (UE) 2015/2366).

În ceea ce privește reglementările actului UE enumerate *infra* care nu au fost preluate în proiectul național, menționăm că acestea *reprezintă prevederi UE neaplicabile*, având în vedere statutul RM de stat asociat al Uniunii Europene: registrul Autorității Bancare Europene (ABE) (art. 15), schimbul de informații între statele membre (art. 26), soluționarea dezacordurilor dintre autoritățile competente din statele membre (art. 27), solicitarea exercitării dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii (art. 28), supravegherea instituțiilor de plată care își exercită dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii (art. 29), măsurile în caz de neconformitate, inclusiv măsurile preventive (art. 30), motivarea și comunicarea măsurilor întreprinse de statele membre în ceea ce privește exercitarea libertății de a presta servicii sau a libertății de stabilire (art. 31), elaborarea standardelor tehnice de reglementare privind autentificarea și comunicarea de către ABE (art. 98), acte delegate (art. 104), exercitarea competențelor delegate (art. 105), elaborarea unui prospect de către Comisie în vederea informării consumatorilor despre drepturile lor (art. 106), dispoziții finale și tranzitorii (art. 107 - 117).

Remarcăm că, proiectul național, în acord cu prevederile Directivei (UE) 2015/2366, introduce în premieră pentru legislația RM dispoziții noi în domeniul plăților, actualizând și completând cadrul existent privind serviciile de plată prin norme care sporesc siguranța plăților în mediul online, a protecției clienților, precum și stimulează inovația și concurența, asigurând în același timp, condiții egale pentru toți participanții la piața serviciilor de plată, inclusiv pentru cei noi.

De asemenea, proiectul național (art. II, pct. 5), în acord cu dispozițiile art. 3 din Directiva (UE) 2015/2366, introduce dispoziții noi care să clarifice și să actualizeze excluderile din domeniul de aplicare prevăzute de cadrul juridic național existent, care prevede, în cazul unei serii de activități de plată derogări de la domeniul de aplicare al legii. Astfel, activitățile de plată care fac obiectul derogării privind „rețelele limitate” comportă frecvent volume și valori de plată semnificative și oferă consumatorilor sute sau mii de produse și servicii diferite. Acest lucru contravine în mod clar scopului inițial al derogării, făcând ca volume importante de plăți să rămână în afara cadrului de reglementare și creînd un dezavantaj concurențial pentru participanții de pe piața reglementată. Derogarea privind conținutul digital sau de telecomunicații este actualizată prin restrângere, aceasta aplicându-se aproape exclusiv serviciilor de plată auxiliare oferite de furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice. Derogarea se va aplica conținutului digital furnizat de o terță parte, sub rezerva atingerii anumitor praguri stabilite în lege.

Proiectul național (art. II, pct. 15) prevede suplimentar celor existente, condiții noi pentru autorizarea/înregistrarea prestatorilor noilor servicii de inițiere a plății și de informare cu privire la

conturi, printr-o asigurare de răspundere civilă profesională sau o garanție similară (înregistrarea prestării serviciilor de plată se referă la persoanele care intenționează să presteze doar servicii de informare cu privire la conturi), în acord cu prevederile art. 5 din Directiva (UE) 2015/2366.

Un alt element novatoriu introdus de proiectul național (art. II, pct. 32) se referă la statuarea prevederilor necesare pentru a asigura continuitatea evaluării riscurilor și raportării incidentelor operaționale și de securitate majore și pentru a consolida statutul BNM în calitate de autoritate de supraveghere a prestatorilor de servicii de plată și atribuția asigurării bunei funcționări a sistemului de plăți din Republica Moldova, în acord cu rigorile art. 95 și 96 din actul UE.

Nu în ultimul rând, dispozițiile art. II, pct. 34 din proiectul național, stabilesc cerințe noi referitoare la accesul nediscriminatoriu a prestatorilor la sistemele de plată existente pentru a le oferi posibilitatea de a-și realiza activitatea fără restricții arbitrare și nejustificate, fiind astfel implementate cerințele art. 35 din Directiva (UE) 2015/2366.

În concluzie, reieșind din cele menționate *supra*, apreciem că dispozițiile proiectului național, coroborate cu prevederile Legii nr. 114/2012, asigură implementarea integrală a Directivei (UE) 2015/2366 în legislația națională.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Cu referire la clauza de armonizare a proiectului național, menționăm că aceasta nu corespunde cerințelor obligatorii din art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și din pct. 30, 31 și Anexa nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (în continuare Regulament). Astfel, clauza de armonizare urmează a fi completată cu date despre seria, numărul și data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Prin urmare, clauza de armonizare va fi modificată și expusă în redacția următoare:

Prezenta Lege transpune parțial Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 23 decembrie 2015.

Totodată, la art. II, pct. 2 din proiectul național, după sintagma „Directivei 2007/64/CE”, se va insera următorul cuprins „(Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 23 decembrie 2015”.

b) Obiecții privind Nota informativă

Cu referire la Nota informativă a proiectului național, menționăm că în rubrica 3 a acesteia, în conformitate cu prevederile pct. 26 din Regulament, urmează a fi indicată mențiunea privind întocmirea Tabelului de concordanță și actualizarea acestuia pentru varianta definitivă a proiectului. De asemenea, în compartimentul 9 vor fi inserate concluziile expertizei de compatibilitate.

IV. Concluzii

În urma evaluării proiectului din perspectiva compatibilității cu legislația UE relevantă, se constată că, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative și-a atins obiectivul urmărit, asigurând transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2015/2366 care nu se regăsesc în cadrul normativ existent, fiind realizată, astfel, implementarea integrală în legislația națională a actului UE menționat. Totodată, urmează a fi înlăturate deficiențele referitoare la instrumentele de armonizare (clauza de armonizare și Nota informativă) formulate în pct. III al prezentei declarații de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM - UE.

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

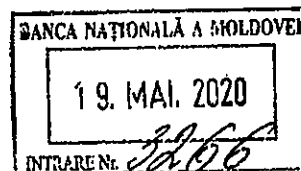
Ex: Nicolae Coșleț
Tel: 022-250-477

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

18 mai 2020 Nr. DJ-06/221-845
la nr. 18-23-2337 din 12.03.2020, (număr unic 199/MF/BNM/2020)

Domnului Serghei PUȘCUTA,
Viceprim-ministru, Ministru al Finanțelor

Domnului Octavian ARMAȘU,
Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 15 mai 2020, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (Codul Contravențional nr. 218/2008; Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică; Codul fiscal nr. 1163/1997) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

Potrivit pct. 81 din proiect, Legea nr. 114/2012 se completează cu art. 103¹ care reglementează condițiile în care prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică furnizează informații ce constituie secret profesional.

Ținem să menționăm că, potrivit prevederilor art. 39 lit. e) din Legea concurenței, Consiliul Concurenței, ca autoritate publică are atribuția de a investiga practicile anticoncurențiale, concurența neloială și alte încălcări ale legislației din domeniul concurenței, din toate sectoarele economiei naționale și în privința tuturor entităților private sau publice care cad sub incidența Legii concurenței, cu excepția prevăzută la art. 2 alin. (5) din Legea concurenței.

Astfel, în scopul exercitării atribuțiilor sale legale de asigurare a concurenței, inclusiv în sectoarele economiei digitale, în cadrul investigării practicilor anticoncurențiale, concurenței neloiale și alte încălcări ale legislației concurențiale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să primească informațiile necesare, conform art. 54 din Legea concurenței și art. 87 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. În acest sens, Legea concurenței oferă și asigură instrumente suficiente de păstrare a acestor informații, atribuind obligația membrilor Plenului și angajaților Consiliului Concurenței să păstreze confidențialitatea informației ce constituie secret ocrotit de lege și a altei informații confidențiale la care au acces în

CONSILIUL CONCURENȚEI

legătură cu exercitarea atribuțiilor, în conformitate cu art. 38 alin. (4) din Legea concurenței.

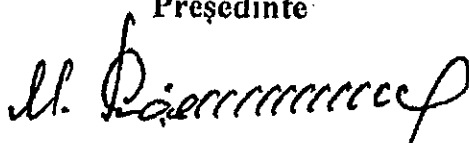
Respectiv, urmează să fie asigurat și Consiliului Concurenței accesul la informația raportată la secret profesional, astfel încât să dispună de un instrument eficient de asigurare a concurenței care să-i permită să intervină ori de câte ori este necesar în sectoarele economiei digitale, de rând cu autoritățile de supraveghere.

Reieșind din cele menționate mai sus, considerăm oportun revizuirea prevederilor alin. (2) al art. 103¹ de la pct. 81 din proiect în vederea asigurării fără restricții a dreptului autorităților publice abilitate să solicite prin legii speciale informații ce constituie secret profesional de la prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică sau completarea alin. (3) al art. 103¹ de la pct. 81 din proiect, în sensul asigurării dreptului Consiliului Concurenței de a solicita și de a-i fi furnizată informația ce constituie secret profesional de la prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică, în scopul exercitării atribuțiilor sale prevăzute de Legea concurenței.

Cu respect,

Marcel RĂDUCAN

Președinte

CONSILIUL CONCURENȚEI-DI

Republic of Moldova, Chisinau, MD-2012, 42 B, Alexandr Puskin st.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007-41 din 06.04.2020
La nr. _____ din _____

Ministerul Finanțelor
Banca Națională a Moldovei
copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la *indicația Cancelariei de Stat nr.18-23-2337 din 12.03.2020*, Agenția de Guvernare Electronică (AGE) a examinat *proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (număr unic 199/MF/BNM/2020)*, autor – **Ministerul Finanțelor/Banca Națională a Moldovei**, și, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri.

**Șeful Secției juridice
și resurse umane**

Digitally signed by Fricățel Eduard
Date: 2020.04.07 14:33:33 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

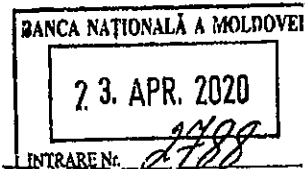

Eduard FRICAȚEL

Ex.: Vadim Vintilă,
e-mail: vadim.vintila@egov.md,
tel.: (022) 820030

**SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„22” aprilie 2020

Nr. 112-252

La scrisoarea Cancelariei de Stat
nr. 18-23-2337 din 12.03.2020

Ministerul Finanțelor

Copie: Banca Națională a Moldovei

Copie: Cancelaria de Stat

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a examinat proiectul hotărîrii Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative” (*număr unic 199/MF/BNM/2020*) și, în limita competenței funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Alexandr ESAULENCO
Director

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820810, www.datepersonale.md

Nr. 04-01 / B64
Nr. unic 199/MF/BNM/2020

„12” mai 2020

✓ Ministerul Finanțelor

Banca Națională a Moldovei

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	1
DATA	15. Mai 2020
CODUL	A-1603

copie: Cancelaria de Stat a RM

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP) a examinat demersul prin care s-a solicitat avizarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (Număr unic 199/MF/BNM/2020) și, reieșind din competențele funcționale, comunică următoarele:

Cu referire la Art. II. din proiect, prin care se propune modificarea Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică se propune:

- Excluderea din art. 52⁴ alin. (3) a textului „În conformitate cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal”.

Potrivit noțiunilor definite la art. 3 din Legea nr. 133/2011, *consimțământul* reprezintă orice manifestare de voință liberă, expresă și necondiționată, în formă scrisă sau electronică, conform cerințelor documentului electronic, **prin care subiectul datelor cu caracter personal acceptă să fie prelucrate datele care îl privesc.**

Or, consimțământul menționat în art. 52⁴ alin. (1) și alin. (2) nu este acordat pentru prelucrarea datelor cu caracter personal.

- Completarea art. 102 cu următoarele prevederi:

(1) La prelucrarea datelor cu caracter personal, prestatorii de servicii de plată și emitenții de monetă electronică sînt obligați să respecte regimul de confidențialitate a datelor, să întreprindă măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva accesului ilicit sau întîmplător, împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii ilicite sau neautorizate, precum și împotriva altor acțiuni ilicite.

(2) Prestatorii de servicii de plată și emitenții de monetă electronică trebuie să facă publice termenele și condițiile de prelucrare a datelor cu caracter personal și să ofere informații detaliate privind:

- numărul de înregistrare în calitate de operator de date cu caracter personal;
- categoriile informațiilor colectate de la utilizatorul serviciilor de plată, scopul colectării acestora și modul de prelucrare a datelor cu caracter personal;
- drepturile de care dispune utilizatorul serviciilor de plată în calitate de subiect al datelor cu caracter personal, în special dreptul de informare, dreptul de acces la datele

cu caracter personal, de intervenție, de opoziție și de acces la justiție, modul de realizare a acestor drepturi;

d) cazurile în care datele cu caracter personal pot fi divulgate terților;

e) punctul de contact pentru solicitările utilizatorului serviciilor de plată cu privire la datele cu caracter personal care îi vizează;

f) mecanismele și modul de monitorizare a activităților on-line ale utilizatorului serviciilor (*cookie-uri*) în scopuri de marketing, procedura de obținere a consimțământului pentru astfel de practici;

g) dreptul de a refuza colectarea datelor cu caracter personal de către prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică;

h) modalitatea de retragere a consimțământului.

(3) Dacă utilizatorul serviciilor de plată consideră că i-au fost încălcate anumite drepturi în calitate de subiect de date cu caracter personal, acesta poate înainta o plângere, cu realizarea în prealabil a acestor drepturi în raport cu prestatorii de servicii de plată și/sau emitenții de monedă electronică, la adresa autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal care, fără să afecteze atribuțiile altor autorități publice, efectuează, după caz, controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În urma celor relatate, pornind de la propunerile înaintate, recomandăm modificarea și definitivarea proiectului, cu eventuala transmitere a acestuia spre avizare repetată CNPDCP.

Cu respect,

Eduard RĂDUCAN
Director

"PAYNET SERVICES" S.R.L.

cod fiscal (IDNO) 1013600036596, cu sediul: MD-2038, Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Decebal 6
B.C. "Moldova Agroindbank" S.A., fil. 10, IBAN MD04AG000000022512222715, cod bancar: AGRNMD2X437

nr. _____ din 04.05.2019

ref. la nr. 26-02106/292/868 din 16.03.2020

Viceguvernatorului
Băncii Naționale a Moldovei (BNM)
Dna Cristina HAREA

AVIZ

la proiectul legii privind modificarea unor acte legislative

Multstimată Doamnă Viceguvernator,

Prin prezenta, "Paynet Services" S.R.L., în calitate de emitent de monedă electronică (Licența BNM nr. 00586 din 10.12.2015), ca urmare a scrisorii BNM nr. 26-02106/292/868 din 16.03.2020 și a enunțului plasat pe pagina oficială www.bnm.md privind consultările publice asupra Proiectului de lege de modificare a unor acte legislative (cu referire la completarea și modificarea Legii nr. 114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, în contextul transpunerii Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (conform uzanșelor internaționale PSD2)) - Vă remite alăturat opinia sa asupra proiectului în cauză și Vă comunică că susține inițiativa de aprobare a actului normativ în cauză, cu unele excepții asupra prevederilor acestuia pe care solicităm să fie modificate după cum urmează:

Nr.	Prevederile din Art. II a proiectului cu referire la modificarea și completarea Legii nr. 114/2012 ce propunem a fi modificate	Propunerea de modificare și argumentarea lor
1.	Articolul 2, alin.2, p. 12. "Operațiunilor de plată efectuate de către un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice, furnizate în plus față de serviciile de comunicații electronice pentru un abonat la rețeaua sau la serviciul respectiv:..."	După cuvântul "efectuate" de exclus cuvântul "de" sau de reformulat - din motiv că de regulă plățile în cauză se efectuează de către abonați în adresa acestor furnizori
2.	Articolul 2, alin.2, p. 12, lit. b) "b) efectuate de pe un dispozitiv electronic sau prin intermediul acestuia și facturate pe factura aferentă în cadrul unei activități de caritate sau pentru achiziționarea de bilete, cu condiția ca valoarea oricărei operațiuni de plată singulare menționate la lit. a) și b) să nu depășească 1000 de lei; și:..."	Necesită a fi concretizat tipul de "bilete" pentru a nu crea confuzii De exemplu: de avion, turistice, la evenimente culturale etc.
3.	Articolul 2 ² , alin.(1) "(1) Persoanele care desfășoară oricare dintre activitățile menționate la art.2 alin.(2) pct.11) lit.a) și/sau b), pentru care valoarea totală a operațiunilor de plată executate în perioada de gestiune depășește suma de 20 000 000 lei, transmit Băncii Naționale, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, o notificare care să conțină documente și informații ce demonstrează încadrarea activității în prevederile art.2 alin.(2) pct.11) lit.a) și/sau b)."	După sintagma "în perioada de gestiune" să fie completat textul cu sintagma "de un an calendarisic" - deoarece apare o neclaritate privind durata acestei perioade.
4	Articolul 2 ² , alin.(3) fraza a 2-a: "(3) În cazul în care solicitantul nu prezintă documentele și informațiile solicitate de Banca Națională în termenul stabilit, Banca Națională poate constata renunțarea tacită la cererea solicitantului dacă nu există temeiuri de suspendare a examinării sau de repunere în termen și notifică neîntârziat solicitantul.... "	De reformulat statutul persoanelor ce prezintă informații în loc de "solicitanți" În cazul dat aceste persoane prezintă BNM o notificare care trebuie să conțină documente și informații ce demonstrează încadrarea activității lor în prevederile art.2 alin.(2) pct.11) lit.a) și/sau b), dar nu fac careva solicitări de la BNM
5.	Articolul 2 ³ alin.(1) "(1) Persoanele care desfășoară o activitate menționată la art.2 alin.(2) pct.12), transmit Băncii Naționale, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, o descriere	După sintagma "în perioada de gestiune" să fie completat textul cu sintagma "de un an calendarisic" - deoarece apare o neclaritate privind durata acestei perioade.

	<i>financiar, din care să rezulte faptul că activitatea respectivă este conformă cu limitele stabilite la art.2 alin.(2) pct.12) lit.b)."</i>	La final de exclus cuvîntul " <i>lit.b)</i> " - deoarece textul de mai sus prevede că se verifică activitatea menționată în art. 2 alin.(2) pct. 12 fără a specifica anume " <i>lit. b)</i> ", sau de indicat și la sfîrșitul primei propoziții după sintagma " <i>art. 2 alin.(2) pct.12)</i> "
6.	Articolul 2³ alin. (3) fraza a 2-a: " <i>(3) În cazul în care solicitantul nu prezintă documentele și informațiile solicitate de Banca Națională în termenul stabilit, Banca Națională poate constata renunțarea tacită la cererea solicitantului dacă nu există temeiuri de suspendare a examinării sau de repunere în termen și notifică neîntârziat solicitantul. "</i>	De reformulat statutul persoanelor ce prezintă informații în loc de "solicitanți" În cazul dat aceste persoane prezintă BNM o notificare care trebuie să conțină documente și informații ce demonstrează încadrarea activității lor în prevederile art.2 alin.(2) pct.12), dar nu fac careva solicitări de la BNM
7.	Articolul 3, pct. 14. " <i>14) după noțiunea „legături strînse” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „marcă de plată - orice denumire, termen, semn, simbol sau o combinație a acestora în formă materială sau digitală, care are capacitatea să indice schema de plată cu cardul în care sunt efectuate operațiunile de plată cu cardul;”</i>	De exclus sintagma "cu cardul" - pentru a lărgi domeniul de aplicare a acestei noțiuni față de toate instrumentele de plată
8.	Articolul 8 alin. (3¹): " <i>(3¹) Răscumpărarea monedei electronice de la rezidenți are loc doar în lei moldovenești, în cazul răscumpărării monedei al cărei nominal este o valută străină se aplică cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data răscumpărării acestor mijloace."</i>	De expus în următoarea redacție: " <i>(3¹) Răscumpărarea monedei electronice de la rezidenți are loc doar în lei moldovenești. În cazul răscumpărării de la rezidenți a monedei al cărei nominal este o valută străină se aplică cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data răscumpărării acestor mijloace."</i> - pentru a reda mai clar esența acestei prevederi și a exclude confuziile în cazul răscumpărării monedei electronice de la nerezidenți în cazul emiterii ei în valută străină
9.	Articolul 14, punctul 7), lit. j)-k) " <i>j) o asigurare de răspundere civilă profesională sau o altă garanție comparabilă care să acopere obligațiile menționate la articolele 56, 70, 70¹ și 72, în cazul în care solicitantul intenționează să presteze servicii de plată prevăzute la art.4 alin.(1) pct.8).</i> <i>k) o asigurare de răspundere civilă profesională sau o altă garanție comparabilă care să acopere obligațiile față de prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont sau față de utilizatorul serviciilor de plată, ca urmare a accesării sau utilizării neautorizate sau frauduloase a informațiilor referitoare la contul de plăți, în cazul în care solicitantul intenționează să presteze inclusiv servicii de plată prevăzute la art.4 alin.(1) pct.9);</i>	De exclus lit. j) și k) sau de reformulat pentru a nu fi afectate entitățile care deja dețin licențe eliberate de BNM pentru servicii plăți/emitere de monedă electronică - din următoarele considerente: - în cazul cerinței de prezentare a unei asigurări de răspundere civilă profesională sau o altă garanție comparabilă - din cîte cunoaștem pe piață nu există servicii de asigurare de răspundere civilă profesională pentru un asemenea gen de activitate și nu există experiența unei asemenea activități pe domeniul dat, pentru a stabili care garanție ar fi comparabilă și care ar trebui să fie suma garantată sau asigurată. Astfel, se creează o situație de incertitudine pentru mediul de afaceri și lipsă de previzibilitate. De asemenea, apariția unei garanții sau asigurări de răspundere civilă profesională va duce la creșterea costurilor pentru solicitanți și în rezultat va trebui să crească și valoarea comisioanelor aplicate clienților. De asemenea, nu este clar cum va fi stabilită suma acestei asigurări de răspundere civilă sau a altei garanții comparabile. Menționăm faptul că, în opinia noastră este inutilă aplicarea acestei norme și din considerentul că pentru a obține licență sau mai nou înregistrare, agenții economici vor dispune de capital propriu, conform prevederilor art. 12 și 82 din Legea nr. 114/2012: - cel puțin 900 000 de lei – în cazul în care prestează <u>numai</u> serviciul de plată menționat la art. 4 alin. (1) pct. 8); - cel puțin 2 200 000 de lei – în cazul în care prestează serviciile de plată menționate la art. 4

		<p>alin.(1) pct. 1)-5) sau toate serviciile permise societății de plată conform art. 7 alin. (4) (respectiv se include și pct. 9) - servicii de informare cu privire la conturi).</p> <p>- cel puțin 6000000 de lei - pentru emiterea de monedă electronică</p> <p>Scopul stabilirii unor astfel de valori a capitalului propriu și este asigurarea că entitatea licențiată va avea după caz resurse suficiente pentru a acoperi eventuala răspundere civilă. Astfel, în cazul în care entitățile care deja dispun de licențe eliberate de BNM pentru activități de prestare a serviciilor plăți și/sau emitere a monedei electronice, în caz că vor dori să presteze și serviciile prevăzute de art. 7 alin.(1) pct. 8) și/sau 9) vor trebui să suporte costuri suplimentare inutile sau vor trebui să refuze prestarea unor astfel de servicii.</p>
10.	<p>Articolul 14, punctul 8.</p> <p><i>"d) punctul 8) după cuvintele „se preconizează utilizarea acestora, ” se completează cu textul „și a controalelor din oficiu și pe teren pe care solicitantul se angajează să le execute asupra acestora cel puțin anual"</i></p>	<p>Excluderea sintagmelor "din oficiu și pe teren" și "cel puțin anual"</p> <p>Reglementarea respectivă o considerăm drept o cerință excesivă, ce impune costuri suplimentare pentru efectuarea anuală a controalelor agenților de plată, în special a controalelor pe teren. Ținând cont de faptul că entitatea licențiată poartă răspundere de acțiunile agenților de plată în cadrul prestării serviciilor plăți, are loc monitorizarea permanentă a activității acestora, ținând cont de faptul că toate tranzacțiile sunt procesate prin sistemul entității licențiate. Respectiv, în caz de depistare a deficiențelor se efectuează controlul necesar și se iau măsuri imediate de încetare a deficiențelor.</p> <p>Obligarea de efectuare a controlului în fiecare an, în cazul în care sunt mulți agenți de plată înregistrați, chiar și în cazul în care entitatea licențiată cunoaște că nu sunt deficiențe în activitatea acestora - ar duce la necesitatea de angajare a număr mare de personal suplimentar și de suportare a tuturor cheltuielilor de deplasare a acestora pentru efectuarea controalelor, care într-o finalitate poate avea un caracter formal. Respectiv, ca urmare a majorării cheltuielilor pentru entitatea licențiată, vor crește și comisioanele pentru clienți pentru a acoperi aceste cheltuieli.</p>
11.	<p>Articolul 16¹, pct. 3) din proiect</p> <p><i>"3) la alineatele, (5), (6), (7) și (9) cuvintele „solicitantul” și „dobînditorul”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „achizitorul potențial” la forma gramaticală corespunzătoare ;"</i></p>	<p>De exclus cuvîntul "(6)" - deoarece alin.(6) este prezentat în redacție nouă.</p> <p>De exclus sintagma "și "dobînditorul"" deoarece nu se regăsește în alineatele date.</p>
12.	<p>Articolul 17, alin.(6)</p> <p><i>"(6) Societățile de plată cu sediul în jurisdicții care nu implementează standardele internaționale de transparență nu poate înființa filiale pe teritoriul Republicii Moldova. Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standardele internaționale de transparență este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale."</i></p>	<p>De înlocuit cuvîntul "filiale" cu cuvîntul "sucursale", ținând cont de modificările anterioare în Legea nr. 114/2012 prin care au fost înlocuite aceste noțiuni, precum și mai nou de ultima modificare majoră a Codului civil (în vigoare din 01.03.2019) care în reglementările sale a schimbat sensul acestor noțiuni.</p>
13.	<p>Articolul 21, alin.(2).</p> <p><i>"alineatul (2) se completează în final cu textul „(care ulterior se restituie)""</i></p>	<p>De completat în final cu sintagma "în termen de 3 zile lucrătoare"</p>
14.	<p>Articolul 22:</p> <p><i>"1) la alineatul (1) litera d), se completează în final cu textul „sau nu informează Banca Națională cu privire la modificări importante în acest sens”;</i></p>	<p>Propunem:</p> <p>Excluderea modificării de la alin.(1) sau să fie explicat în text ce semnifică termenul "modificări importante"</p> <p>- deoarece nu este clar definit ce semnifică acest termen și va exista risc de interpretare eronată</p>

	2) după alineatul (1), se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Banca Națională retrage licența dacă societatea de plată nu începe activitatea în termen de 24 luni de la data eliberării licenței.”;	Textul alin.(1 ¹) să fie completat în final cu următorul text: ”, după o notificare prealabilă a societății de plată cu solicitarea de a începe această activitate, ce va fi expediată în adresa ei cu cel puțin 90 zile pînă la data retragerii licenței”
15.	Articolul 27, alin.(3) ”Pentru înscrierea în registru, societatea de plată care intenționează să presteze servicii de plată prin intermediul unei sucursale/unui agent de plată prezintă Băncii Naționale următoarele:”	În Articolul 27, alin.(3), în prima propoziție după sintagma ”intermediul unei” de exclus sintagma ”unei sucursale/” - deoarece modificările ulterioare din acest alineat descriu procedura de înregistrare doar a agenților de plată
16.	Articolul 27, alin.(3), lit. c) - pct. 3) din proiect ”la litera c) cuvântul „administratorilor” se substituie cu cuvântul „administratorului”, textul „sucursalei/” se exclude iar cuvintele „ aceștia au” se substituie cu cuvintele „acesta are”;	De păstrat în versiunea inițială cuvîntul ”administratorilor”- pe motiv că legislația în vigoare permite existența mai multor administratori la o persoană juridică
17.	Articolul 27, alin.(9) „(9) Banca Națională radiază din registru sucursala/agentul de plată în baza cererii, depuse de societatea de plată cu cel mult 3 zile după data încetării activității desfășurate prin intermediul sucursalei/agentului de plată.”	De exclus cuvîntul ”sucursala/” - pe motiv că procedurile din textul art. 27 prevede modalitatea de înregistrare a agenților de plată
18.	Articolul 28, alin.(3) ”(3) O funcție operațională se consideră semnificativă dacă apariția unei dificultăți sau a unui eșec în procesul de realizare a ei ar prejudicia semnificativ capacitatea societății de plată de a se conforma permanent la condițiile de licențiere ori la alte obligații care îi revin în conformitate cu prezenta lege sau ar afecta semnificativ performanțele financiare, stabilitatea societății de plată ori continuitatea prestării serviciilor de plată.”	Excluderea cuvîntului ”operațională” - deoarece acest cuvînt aferent cuvîntului ”funcție”, se exclude în alin.(1) și (2) din art. 28
19.	Articolul 42, alin.1, pct. 5, lit. e) - lit. d) din proiect ”textul „necorespunzătoare a” se exclude”	De exclus modificarea dată - deoarece din start se prezumă că prestatorul răspunde pentru orice operațiune de plată, chiar și dacă a executat-o corect conform indicațiilor plătitorului, care de fapt însăși poate prezenta informație eronată pentru executarea operațiunii de plată
20.	Articolul 51 alin. (1) ”(1) În cazul instrumentelor de plată care, în conformitate cu contractul-cadru, se referă numai la operațiunile de plată individuale, care au o limită de cheltuieli (de utilizare totală a fondurilor) de 2500 lei ori echivalentul acestora în valuta străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data de efectuare a tranzacției, sau depozitează (stocheză) fonduri care nu depășesc niciodată 2500 lei ori echivalentul acestora în valuta străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data de efectuare a tranzacției, prestatorii de servicii de plată pot conveni cu utilizatorii serviciilor de plată că:”	Propunem în aliniatul (1) din Art. 51 de substituit suma de ”2500” cu suma de ”5000” - în vederea armonizării cu prevederile art. 5 alin.(9) lit. a) din Legea 308/2017. Deși norma dată se referă la excepțiile, ce se aplică față de utilizatorii instrumentelor de plată ce pot conține fonduri cu valoare redusă (portofele electronice), în practică după stabilirea în Legea nr. 308/2017 a faptului că pot fi deschise instrumente de plată cu valoare redusă a fondurilor ce nu va depăși 5000 lei fără necesitate de identificare a clientului (ținînd cont de restricțiile stabilite de aceeași lege de utilizare în continuare a acestuia) - este practic imposibil din punct de vedere tehnic să aplice derogările prevăzute în art. 51 deoarece valoarea fondurilor ce se vor conține în aceste instrumente de plată variază și în orice moment pot depăși suma de 2500 lei (chiar pe parcursul unei zile) ca urmare a alimentărilor și plăților efectuate cu aceste instrumente de plată.
21.	Articolul 52 alin. (5): ”2) la alineatul (5), textul „său” se substituie cu textul „relevant/prestatorii relevanți”;	De păstrat versiunea inițială a alin.(5), sau de reformulat această modificare cu referire la prestatorii de servicii de plată de inițiere a plăților - deoarece în modificarea propusă nu este clar ce semnifică în cazul dat termenul ”relevant/relevanți”. Utilizatorii serviciilor de plată în cazul deschiderii unor instrumente de plată în cadrul prestatorilor de

		servicii de plată sau inițierea unor plăți singulare stabilesc relații de afaceri nemijlocit cu prestatorii serviciilor de plată ce le prestează aceste servicii în baza regulilor stabilite de comun acord cu privire la acordarea și retragerea consimțământului, inclusiv prin încheierea contractului-cadru. Respectiv, ar fi destul de straniu ca clienții și prestatorii de servicii de plată să se conducă după regulile stabilite de alți prestatori de servicii de plată care se vor considera "relevanți". De asemenea, nu este clar cum se va stabili dacă un prestator de servicii de plată este relevant sau nu și care va fi regula aplicabilă în cazul în care au fost stabiliți mai mulți prestatori de servicii plăți cu statut de "relevanți", care vor aplica reguli diferite privind acordarea și retragerea consimțământului. Un alt aspect ar fi că băncile în calitate de prestatori de servicii plăți au o putere mult mai mare de cât prestatorii de servicii plăți nebankari, respectiv în cazul dat poate surveni situația ca băncile să dicteze regulile de activitate pe piață pentru toate entitățile, ceea ce poate crea în viitor mai multe probleme pentru sectorul nebankar
22.	<p>Articolul 52¹ "Articolul 52¹. Confirmarea disponibilității fondurilor <i>(1) Prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont confirmă imediat, la cererea unui prestator de servicii de plată care emite instrumente de plată cu cardul, dacă o sumă necesară pentru executarea unei operațiuni de plată cu cardul este disponibilă în contul de plăți al plătitorului, cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile următoare:</i> <i>a) contul de plăți al plătitorului să fie accesibil online la momentul cererii;</i> <i>b) plătitorul să își fi dat consimțământul explicit prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont pentru a răspunde cererilor din partea unui anumit prestator de servicii de plată privind confirmarea faptului că suma corespunzătoare unei anumite operațiuni de plată cu cardul este disponibilă în contul de plăți al plătitorului;</i> <i>c) consimțământul menționat la litera (b) să fie acordat înainte de a fi formulată prima cerere de confirmare.</i> <i>(2) Prestatorul de servicii de plată poate solicita confirmarea menționată la alin.(1) în cazul în care se întrunesc toate condițiile următoare:</i> <i>a) plătitorul a dat prestatorului de servicii de plată consimțământul său explicit de a solicita confirmarea menționată la alin.(1);</i> <i>b) plătitorul a inițiat operațiunea de plată cu cardul pentru suma în cauză prin utilizarea unui instrument de plată cu cardul emis de prestatorul de servicii de plată;</i> <i>c) prestatorul de servicii de plată se autentifică, înainte de fiecare cerere de confirmare, față de prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont, și comunică în condiții de securitate cu acesta, în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale.</i> <i>(3) În conformitate cu Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, confirmarea menționată la alin.(1) constă doar într-un simplu răspuns „da” sau „nu”, și nu într-o declarație privind soldul contului. Acest răspuns nu este stocat sau utilizat în alte scopuri decât cel al executării operațiunii de plată cu cardul.</i> <i>(4) Confirmarea menționată la alin.(1) nu permite prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont să blocheze fonduri în contul de plăți al</i></p>	<p>În tot textul art. 52¹ de exclus sintagma "cu cardul" - pentru a lărgi sfera de acțiune a acestor norme la toate instrumentele de plată, ținând cont de prevederile alin.(6) din acest articol</p>

	<p>plătitorului.</p> <p>(5) Plătitorul poate solicita prestatorului de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont să îi comunice identitatea prestatorului de servicii de plată și răspunsul furnizat prestatorului.</p> <p>(6) Prezentul articol nu se aplică operațiunilor de plată inițiate prin instrumente de plată cu cardul în care este stocată monedă electronică."</p>	<p>În alin.(5) de completat în final cu textul: "de servicii de plată în cauză" - pentru a exclude ori interpretare eronată privind prestatorul de servicii de plată</p>
23.	<p>Articolul 53 alin.(8).</p> <p>"(8) În cazul prevăzut la alin.(5), prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont raportează de îndată Băncii Naționale incidentul referitor la prestatorul de servicii de informare cu privire la conturi sau la prestatorul de servicii de inițiere a plății. Aceste informații cuprind detaliile relevante ale incidentului și motivele pentru luarea de măsuri. Banca Națională evaluează incidentul și, dacă este necesar, adoptă măsurile adecvate."</p>	<p>Sintagma "de îndată" să fie înlocuită cu sintagma "cel târziu până la finele următoareii zile lucrătoare" - din motiv că plățile au loc 24/24 ore fără întreruperi fără zile de repaus pe parcursul întregului an. Respectiv, în cazul în care situația ce necesită a fi raportată a fost efectuată într-o zi de odihnă/de sărbătoare nelucrătoare sau după orele de lucru, pot apărea întârzieri la raportare. Este necesară efectuarea unei analize pe interior a operațiunii de plată suspecte cu implicarea a mai mulți specialiști din cadrul prestatorului de servicii plăți pentru a stabili cu certitudine dacă sunt motive justificate pentru a refuza accesul la un cont de plăți în cazul unui prestator de servicii de informare cu privire la conturi sau al unui prestator de servicii de inițiere a plății. De asemenea, nu este clar când trebuie să fie efectuată raportarea imediată - la momentul inițierii operațiunii de plată sau la momentul când a fost stabilit cu certitudine că se fa refuza în mod justificat accesul la cont</p>
24.	<p>Articolul 57 alin. (2) - pct. 2) din proiect</p> <p>"2) la alineatul (2) după textul „ înregistrat de prestatorul de servicii de plată” se completează cu textul „ , inclusiv, după caz, prestatorului de servicii de inițiere a plății, ”, iar textul „Prestatorul de servicii de plată furnizează probe pentru a dovedi fraudă sau neglijență gravă din partea utilizatorului serviciilor de plată.” se exclude;</p>	<p>De înlocuit cuvîntul "prestatorului" cu sintagma "de prestatorul" - pentru a păstra logica prevederii în cauză</p>
25.	<p>Articolul 58 alin.(1)</p> <p>"(1) Prin excepție de la art. 56, plătitorul poate fi obligat la un quantum egal cu echivalentul în lei a sumei de 500 lei ori echivalentul acestora în valuta străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data de efectuare a tranzacției,, să suporte consecințele financiare legate de operațiunile de plată neautorizate care rezultă din utilizarea unui instrument de plată pierdut sau furat sau din folosirea fără drept al acestuia în cazul în care plătitorul nu a acționat în mod fraudulos și nici nu a încălcat, cu intenție, obligațiile ce îi revin în temeiul art. 54. Această prevedere nu se aplică în următoarele situații:"</p>	<p>1. De reformulat textul alineatului (1) - deoarece textul prezentat este neclar</p> <p>2. În alin. (1) de înlocuit suma de "500" trebuie schimbată pe suma de "1000" - din motiv că Directiva în vigoare (Directiva (UE) 2015/2366) prevede un quantum de maxim 50 EUR pentru statele și cetățenii UE, ținînd cont de faptul că cursul de schimb al leului moldovenesc față de Euro este în jur de 20 lei pentru 1 Euro. De asemenea, atragem atenția și asupra faptului că în prezent suma în cauză este de 2500 lei și o reducere a acesteia în versiunea propusă la 500 de lei va lovi foarte puternic în prestatorii serviciilor de plată, ținînd cont că deși pierderile financiare suferite de utilizatorul serviciilor de plată, în cazul aplicării normei date de fapt, nu sunt cauzate de prestatorii de servicii de plată, dar de regulă din neglijența acestor utilizatori care nu au asigurat securitatea instrumentelor lor de plată și este foarte complicat de demonstrat. Astfel, păstrarea unei sume mai mari pentru asemenea cazuri ar motiva utilizatorii serviciilor de plată să acorde o atenție sporită securității instrumentelor lor de plată.</p> <p>3. În alin. (1) - o altă propunere ar fi păstrarea sumei inițiale de 2500 de lei, ținînd cont de faptul</p>

		că Directiva (UE) 2015/2366) a fost aprobată în special pentru statele și cetățenii UE, precum și din motivele de motivare a utilizatorilor de a păstra securitatea datelor de acces la instrumentele lor de plată expuse mai sus
26.	<p>Articolul 58 alin.(1) lit. b)</p> <p><i>"b) pierderea a fost cauzată de o acțiune sau de lipsa unei acțiuni din partea unui angajat, agent sau sucursală a unui prestator de servicii de plată sau a unei entități căreia i-au fost externalizate activități; "</i></p>	Trebuie de specificat mai desfășurat semnificația sintagmei <i>"unui prestator de servicii de plată sau a unei entități căreia i-au fost externalizate activități"</i> - pentru a evita interpretările eronate de către părțile implicate a acestei norme. În cazul în care se utilizează cuvântul <i>"unu"</i> nu este clar la care din entități se referă această normă (care este nemijlocit vinovat de pierdere sau nu).
27.	<p>Articolul 67 alin.(2)</p> <p><i>"1) la alineatul (2) după textul „suma este creditată” se adaugă textul „,dacă actele normative nu prevăd altfel,”, se completează în final cu textul „atunci când operațiunea este efectuată într-o valută străină tranzacționată prin intermediul unui sistem de plată național, atunci când, din partea prestatorului de servicii de plată al beneficiarului plății:</i></p> <p><i>a) nu există nicio conversie monetară; sau</i></p> <p><i>b) există o conversie monetară între o valută străină cu care prestatorul de servicii de plată operează și moneda națională sau între două valute străine cu care prestatorul de servicii de plată operează.”</i></p>	Modificare propusă la alin.(2) necesită a fi reformulată - deoarece aparent este ceva omis în text, de asemenea nu este clar în cazul tranzacțiilor în lei moldovenești ce regulă se va aplica în asemenea cazuri
28.	<p>Articolul 70 alin. (3¹), (7¹), (9¹)</p> <p><i>(3¹) În cazul în care o operațiune de plată este executată târziu, prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății se asigură, la cererea prestatorului de servicii de plată al plătitului, care acționează pe seama acestuia din urmă, că data valutei creditării contului de plăți al beneficiarului plății este cel târziu data la care suma ar fi avut data valutei dacă operațiunea ar fi fost executată corect.”</i></p> <p><i>„(7¹) În cazul transmiterii cu întârziere a ordinului de plată, suma are ca dată a valutei în contul de plăți al beneficiarului plății cel târziu data la care suma ar fi avut data valutei dacă operațiunea ar fi fost executată corect.”;</i></p> <p><i>“(9¹) Obligația în temeiul alin.(9) nu se aplică prestatorului de servicii de plată al plătitului dacă acesta dovedește că prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății a primit suma aferentă operațiunii de plată, chiar dacă operațiunea de plată este executată cu o întârziere minoră.</i></p>	<p>1) În alin. (3¹) de înlocuit cuvântul <i>"târziu"</i> cu sintagma <i>"cu întârziere"</i> - deoarece nu este clară semnificația acestei noțiuni în contextul dat: mai târziu decât era programată plata (de exemplu cu o oră) sau după orele de lucru al prestatorului de servicii de plată etc.</p> <p>2) De reformulat alin. (7¹) după cum urmează: <i>"(7¹) În cazul transmiterii cu întârziere a ordinului de plată, suma are ca dată a valutei în contul de plăți al beneficiarului plății data la care a fost executată operațiunea de plată dată.”</i> - ținând cont de faptul că întârzierea transmiterii ordinului de plată în cazul dat nu este vina prestatorilor serviciilor de plată, ar fi corect ca data valutei să fie stabilită pentru zi în care a fost executată operațiunea de plată</p> <p>În alin. (9¹) - Trebuie de clarificat ce semnifică termenul <i>"întârziere minoră"</i> pentru a evita interpretările eronate sau de completat după cuvântul <i>"minoră"</i> cu sintagma <i>"(până la 4 ore pe parcursul zilei de lucru a prestatorului serviciului de plată)"</i></p>

	<i>În acest caz, prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății stabilește ca dată a valutei pentru suma din contul de plăți al beneficiarului plății cel târziu data la care suma ar fi avut data valutei dacă operațiunea ar fi fost executată corect."</i>	
29.	Articolul 77 alin. (2) <i>"2) la alineatul (2)</i> <i>a) după textul „la valoarea nominală” se completează cu textul „sau în echivalentul în lei moldovenești a valorii nominale”.</i> <i>b) după textul „și la valoarea nominală” se completează cu textul „, cu respectarea prevederilor art. 8”"</i>	La alin.(2) trebuie de reformulat propunerea de modificare - deoarece apare confuzie la modificările prezentate reieșind din textele "la valoarea nominală" și "și la valoarea nominală" după care se propun a include completările
30.	Articolul 94 alin. (1) lit. a) <i>"1) alineatul (1)</i> <i>a) litera a), se completează în final cu textul „, precizând scopul solicitării, după caz, și termenul până la care urmează să fie furnizate informațiile”;</i> "	În alin.(1) lit. a) de completat după cuvântul "termenul" cu cuvântul "rezonabil" - pentru a evita situațiile când se va solicita prezentarea acestor informații într-un termen prea scurt pentru a fi prezentate

Suplimentar, la cele expuse mai sus, aducem mulțumiri autorilor proiectului de lege în cauză pentru termenele de intrare în vigoare a modificărilor ce se vor aplica, stabilite în Art. IV din acest proiect de lege, ținând cont de faptul că ca urmare a aprobării acestor modificări Banca Națională a Moldovei va trebui să aducă actele sale normative în vigoare în concordanță cu prevederile care intră în vigoare va trebui să adopte un șir de acte normative necesare punerii în aplicare a prevederilor care intră în vigoare.

Respectiv, din considerentul că ca urmare a aprobării de către Banca Națională a Moldovei a modificărilor în cauză la actele existente și a aprobării actelor noi, va fi necesar un anumit timp pentru prestatorii servicii de plată și emitenții de monedă electronică să redreseze activitatea lor în conformitate cu prevederile noi privite în ansamblu (atât la nivel de Legea nr.114/2012 cât și regulamentele și instrucțiunile aprobate de HCE al BNM) - propunem ca aceste termene să fie prelungite cel puțin cu încă 6 luni pentru a reuși implementarea în practică a tuturor modificărilor date.

În speranța că veți ține cont și veți da curs propunerilor noastre, Vă mulțumim anticipat,

cu un deosebit respect,

Administrator

Greadcenco Călin

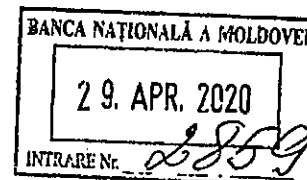

Agenția Proprietății Publice

ÎNȚEPRINDEREA DE STAT "POȘTA MOLDOVEI"

24.04.2020 nr. 21753

La nr. _____ din _____

Doamnei Cristina HAREA
Viceguvernator al Băncii
Naționale a Moldovei
bd. Grigore Vieru nr.1
MD-2005, mun. Chișinău

Stimată Doamnă Viceguvernator,

Prin prezenta, în conformitate cu scrisoarea Nr. 26-02106/292/868 din 16 martie 2020 prin care solicitați prezentarea avizului pe marginea proiectului de modificare și completare a Legii nr. 114 din 18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, în contextul transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (conform uzanțelor internaționale PSD2), Î.S. „Poșta Moldovei” vă informează că nu are propuneri pe marginea proiectului sus-menționat.

Cu respect,
Director general interimar

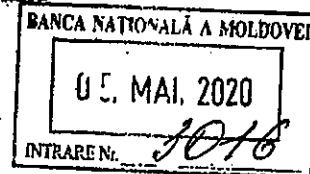
Vitalie ZAHARIA

Ex: Diana MUNTEANU
(022) 251-281

Victoriabank®

Grupul
Banca Transilvania

Nr. 978-B-20 din "04" "05" 2020

La Nr. _____ din "____" "____" 20____

Doamnei Cristina HAREA,
Viceguvernator
Banca Națională a Moldovei

Referință: Scrisoarea nr.26-02106/292/868 din data de 16.03.2020

BC "Victoriabank" S.A. a examinat proiectul Legii nr.114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și, în legătură cu aceasta, Vă comunică următoarele propuneri:

- Luând în considerație majorarea în luna aprilie de către sistemele de plăți Visa și MasterCard a limitei recomandate maxime la acceptare cardului contactless fara PIN până la 1000MDL, propunem de a lăsa neschimbată suma maximă pe care un utilizator de servicii de plată ar putea fi obligat să o plătească în cazul unei operațiuni de plată neautorizate la valoarea de 2500 lei;
- Înlăturarea din conținutul articolului 67 alineatului 2 a cuvintelor "prestatorului de servicii de plată al" din motivul permiterii executării de către prestatorul de servicii de plată a procedurii AML și KYC.
- Concretizarea conținutului articolului 67 alineatul 2, în ceea ce privește notiunea nou introdusă "dacă actele normative nu prevăd altfel," și anume, "actele normative" ale BNM sau ale prestatorului de servicii de plată.

Cu respect,

Nektarios Vrongistinos

V. președinte

Vasile Donica

V. președinte

E: Natalia Arion

Tel.: 022 57 62 02

Banca Națională a Moldovei

Căutare

Baza de
date
interactivă

Ro

BNM MEDIA POLITICA MONETARĂ MONEDA SUPRAVEGHERE PIETE ȘI PLĂȚI LEGISLAȚIE STATISTICI ȘI PUBLICAȚII

16.03.2020

Anunț privind organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului Legii de modificare a unor acte legislative (în contextul transpunerii prevederilor Directivei nr. 2015/2366 – PSD2)

16.03.2020 Termen-limită: 04.05.2020

Anunț

Proiect

Argumentarea

Sinteza

ANUNȚ

privind organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului Legii de modificare a unor acte legislative (în contextul transpunerii prevederilor Directivei nr. 2015/2366 – PSD2)

Banca Națională a Moldovei în comun cu Ministerul

Regulamentul cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, aprobat prin HCE al BNM nr.179 din 27.06. 2019

Extras din conceptul privind dezvoltarea domeniului de plăți din Republica Moldova

Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale nr. 237 din 26 septembrie 2018 Cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare

HCE al BNM nr. 180 din 27.06.2019 „Privind comisioanele aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare și ale comisioanelor percepute de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate în

Finanțelor inițiază consultarea publică a proiectului Legii pentru modificarea unor acte legislative, înregistrat în Registrul proiectelor de acte normative ale Guvernului cu numărul unic 199/MF/2020 (modificarea Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Codului Fiscal nr. 1163/1997, Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008), în contextul transpunerii prevederilor Directivei nr. 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne – PSD2.

Recomandările pe marginea proiectului de lege, supus consultării publice, pot fi comunicate până pe data de 4 mai 2020 dnei Natalia Turcan-Munteanu pe adresa electronică: Natalia.Turcan-Munteanu@bnm.md sau pe adresa poștală: bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, mun. Chișinău.

Proiectul deciziei și nota informativă sunt disponibile pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md și la sediul Băncii Naționale pe adresa: bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, mun. Chișinău.

sistemul automatizat de plăți interbancare”.

Regulamentul privind controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari și criteriile de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor, aprobat prin HCE al BNM nr.326 din 11.12.2019 (în vigoare din 03.02.2020).

Tag-uri

Proiect proiectul

proiectul HCE

proiectul hotărârii

consultare publică

proiect de consultare publică

Bulevardul Grigore Vieru nr. 1,
MD-2005, Chișinău, Republica
Moldova

© 2019 Banca Națională a
Moldovei
Condiții de utilizare

- Contacte

- Posturi vacante

Nr. 03408

Din 04.05.2020

Băncii Naționale a Moldovei

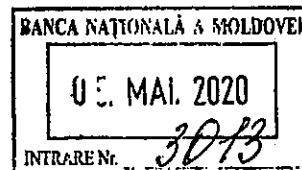
Dnei Cristina Harea

Viceguvernator

MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1

Multstimată Doamnă Viceguvernator,

Cu referire la scrisoarea nr.26-02106/292/868 din 16.03.2020 privind proiectul de modificare și completare a Legii nr.114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, în contextul transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, BC „ProCredit Bank” S.A. (în continuare Bancă) are următoarele propuneri:

- Articolul 3. Noțiuni principale:** la noțiunea de "date sensibile privind plățile", propunem să fie menționate care sunt datele sensibile privind plățile (în afară de elementele de securitate personalizate), dat fiind faptul că numele titularului de cont și numărul de cont nu constituie deja date sensibile privind plățile conform Proiectului de lege.
- Articolul 14, aliniatul 7 pct. k)**, propunem să fie explicată noțiunea de *răspundere civilă profesională* la capitolul cu definiții.
- Articolul 16², aliniatul 2**, propunem să fie specificate tipurile de modificări ce urmează a fi comunicate Băncii Naționale, luând în considerare faptul că băncile comerciale la fel sunt prestatori de servicii de plată. Solicităm respectuos o descriere succintă în acest sens. Tot în acest punct vă rugăm să menționați dacă 20 de zile sunt lucrătoare sau calendaristice.
- Articolul 32⁴, aliniatul 1**, propunem să specificați modalitatea de asigurare a accesului la conturile de plăți acestor societăți de plată către bancă, or banca oferă acest serviciu persoanelor fizice și juridice respectând toate normative/legile în vigoare, și totodată, bazându-se pe modelul său de business, având criterii și condiții proprii de selectare a clienților săi, modalitatea de oferire a accesului la serviciile prestate de către bancă, etc.
- Articolul 32⁴, aliniatul 2**, propunem să descrieți procesul de furnizare a motivației corespunzătoare a oricărei decizii de respingere a accesului la conturile de plăți, și anume termenul, în care condiții (banca poate limita accesul la cont în caz de suspendare cont de către IFS, spre exemplu). O deficiență tehnică poate fi considerată ca o respingere de acces la contul de plăți? Astfel, va fi eficient atât pentru bancă care va fi nevoită să scrie notificări cât și pentru Banca Națională care va primi aceste notificări și le va analiza.
- Articolul 38, aliniatul 1, pct. e) și aliniatul (1¹) pct.b)**, propunem să indicați cine este autoritatea responsabilă. În cazul în care este Banca Națională, propunem să fie indicat aceasta, și opțional și Direcția/Departamentul responsabil, pentru a fi informați ce date de contact trebuie indicate.
- Articolul 38¹**, propunem să menționați cine este responsabil în final de executarea plății, dacă plata este inițiată de prestatorul de servicii de inițiere a plății.
- Articolul 53, aliniatul 8**, propunem să indicați care este perioada de timp maximală pentru raportarea incidentului către Banca Națională, cu specificarea canalului de comunicație necesar de utilizat în acest caz.
- Articolul 57, aliniatul 3**, propunem ca sarcina probei cu privire la fraudă sau neglijență gravă din partea utilizatorului să nu îi revină doar prestatorului de servicii de plată/inițiere a plății, ci să fie implicate și organele competente ale MAI.
- Articolul 70, aliniatul 4**, fraza adăugată în Proiectul de lege, și anume "fără costuri pentru plătitor", Banca solicită să fie specificat dacă se referă doar la plățile naționale în lei moldovenești, sau și la plățile internaționale la fel. Totodată, dorim să vă comunicăm că Banca are cheltuieli în cazul investigațiilor pentru plățile internaționale.

Cu respect,

Președintele Comitetului de Conducere

al B.C. „ProCredit Bank” S.A.

Dna Olga Bulat

Digitally signed by Bulat Olga
Date: 2020.05.04 17:14:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Culava Mihaela
Tel. 0800 000 10

B.C. "ProCredit Bank" S.A.
Forma juridică de organizare Societate pe acțiuni
Numărul înregistrării de stat 1007600059183
Sediul bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 65, of. 901, Chișinău, MD-2001
Republica Moldova

Președinte al Comitetului de Conducere al Băncii Olga Bulat
Capitalul social 406 550 000 lei
Telefon 0800 000 10
MDA.office@procredit-group.com
www.procreditbank.md

* Atenție! Documentul conține Datele cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență al operatorului de date cu caracter personal sub numărul 0000018. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal

Nr. 1295 din 04.05.2020

Digitally signed by Ciobanu Victor
Date: 2020.05.04 17:43:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dlui Octavian ARMAȘU**Guvernator al BNM**

Prin prezenta, Vă informăm că societatea „QIWI-M” S.R.L. a examinat proiectul de modificare și completare a Legii nr.114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică efectuate în contextul transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (scrisoarea nr. 26-02106/292/868 din 16.03.2020) și Vă comunică următoarele propuneri și obiecții pe marginea acestuia.

Transpunerea prevederilor PSD2, care stă la baza proiectului de modificare a Legii 114/2012, are drept scop un șir de principii, cum ar fi:

1. Autentificarea Puternică a Clienților (SCA) pentru operațiunile de plată electronice.
2. Accesul terților la date, cu consimțământul consumatorilor.
3. Protecția și drepturile sporite pentru consumatori.
4. Creșterea competiției pe piața serviciilor de plată.
5. Adăugarea unor noi servicii de plată.

Drept urmare, noile prevederi vin să promoveze transparența în domeniul plăților mobile și online, permițându-le clienților să-și gestioneze mijloacele financiare mai ușor, inclusiv prin intermediul persoanelor terțe (prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont, prestator de servicii de informare cu privire la conturi, prestator de servicii de inițiere a plății). Aceste principii de bază urmează să stea și la baza proiectelor de modificare și completare a legislației naționale aferente serviciilor de plată.

Astfel, ținând cont de faptul că modificările propuse la Legea nr.114/2012 oferă multe oportunități pentru exceptare a unor servicii de la obligativitatea de licențiere și prevede unele restricții față de agenții de plată, se propune de a efectua modificări în:

1. **Codul fiscal** - în modul în care **Serviciului Fiscal de Stat** să verifice respectarea obligațiilor agenților de plată de a efectua operațiunile de plată doar după înregistrarea acestora în Registrul BNM, precum și verificarea companiilor care oferă servicii de plată dacă acestea activează în baza licenței sau în baza permisiunii BNM de exceptare de la licențiere, inclusiv verificarea respectării de către prestatorii de servicii de plată / agenții de plată a cerințelor de informare a clientului la efectuarea operațiunii de plată și eliberarea bonului de plată.

Totodată, propunem să fie prevăzute sancțiuni pentru neîndeplinirea de către persoanele împuternicite din cadrul Serviciului Fiscal de Stat a atribuțiilor de verificare a activității agenților de plată conform Legii 114;

2. **Legea cu privire la comerțul interior nr.231 din 23 septembrie 2010** – în modul în care să se prevadă că comerciantul poate presta serviciile de plată doar după obținerea licenței / înregistrarea în Registrul BNM în calitate de agent de plată, sau obținerea permisiunii BNM de exceptare de la licențiere a activității descrise, precum și prevederi de sancționare în conformitate Codul Contravențional și Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în cazul nerespectării acestor cerințe.

Totodată, propunem includerea unei prevederi ce presupune oportunitatea desfășurării activității prin intermediul unui prestator de servicii de plată licențiat din Republica Moldova care îi va oferi servicii de acceptare a plăților prin intermediul instrumentelor de plată definite conform Legii nr. 114/2012;

3. **Legea 114/2012** - să fie incluse condiții obligatorii de control din partea BNM a activităților exceptate de licențiere și verificarea corespunderii activității acestora cu informațiile prezentate anterior pentru obținerea permisiunii de exceptare, precum și modalități de sancționare pentru nerespectarea condițiilor de exceptare, prestarea serviciilor care necesită a fi licențiate și, după caz, neîndeplinirea obligațiilor de raportare a operațiunilor conform actelor normative privind prevenirea și combaterea spălării banilor;
4. **Legea 114/2012** - să fie incluse condiții obligatorii de executare a normelor și procedurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului pentru companiile care sunt exceptate de licențiere, din considerente că acestea, de asemenea, pot fi utilizate în scheme frauduloase sau de spălare a banilor dacă nu se impun limite și restricții asupra operațiunilor.

De asemenea, pentru o promovare eficientă a serviciilor de plată, să se introducă modificări în **Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992**, în modul în care:

- antreprenorii să poată deschide conturi la orice prestator de servicii de plată, nu doar la bănci;
- să primească plățile fără numerar doar prin intermediul unui prestator de servicii de plată licențiat din Republica Moldova;

Modificarea **Codului Muncii al Republicii Moldova nr.154- XV din 28 martie 2003**, în modul în care:

- să se permită achitarea salariilor, inclusiv cu monedă electronică, în conturile de plăți deschise la orice prestator de servicii de plată licențiat din Republica Moldova;

Modificarea **Hotărîrii Guvernului Nr. 141 din 27.02.2019**, cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, în modul în care:

- să fie inclusă și moneda electronică în metodele de plată acceptate spre achitare, care se indică în bonul de plată, conform art. 23 al HG;
- să fie inclusă obligația față de prestatorii de servicii de plată și agenții de plată, de a oferi concomitent cu bonul fiscal și informația despre operațiunea de plată conform cerințelor de informare prevăzute de Legea 114/2012;
- să descrie și să menționeze procesul de evidență a eliberării mijloacelor bănești din casierie către client în cadrul operațiunilor de răscumpărare a monedei electronice, sau eliberare a numerarului din conturi de plăți efectuate de către agentul de plată sau

prestatorul serviciului de plată. Inclusiv înregistrarea operațiunilor de eliberare a numerarului prin aparate de casă.

De asemenea, ținând cont că în Legea 114/2012 nu sunt delimitate noțiunile de cont de plăți și cont de monedă electronică, apare întrebarea cum emitenții de monedă electronică urmează să deschidă conturi de plăți cu monedă electronică, dacă emitentul de monedă electronică poate deschide conturi de moneda electronică cu și fără identificarea clientului. Prin urmare, acest lucru contravine art. 5, alin. 4 al Legii nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care prevede că entitățile nu au drept să deschidă conturi anonime.

“art. 5, alin. 4 al Legii nr. 308 - Entităților raportoare li se interzice să deschidă și să țină conturi anonime, conturi pe nume fictive, carnete de economii anonime, să stabilească ori să continue o relație de afaceri cu o bancă fictivă sau cu o bancă despre care se știe că permite unei bănci fictive să utilizeze conturile sale sau care pune la dispoziție pentru clienții săi conturi anonime.”

Alte comentarii și propuneri la proiectul de modificare și completare a Legii nr.114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică sunt expuse în **Anexă** la scrisoare.

La prezenta scrisoare se anexează:

Anexa 1 - Propuneri și sugestii ale „QIWI-M” SRL, privind redacția nouă a Legii Nr. 114 din 18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică – 15 pagini.

Cu respect,

Administrator QIWI-M S.R.L.

Victor Ciobanu

Ex. Pavel Rodița
Tel: +373 68112626

Anexa 1 la Scrisoarea Nr. 1295 din 04.05.2020
 Propuneri și sugestii ale „QIWI-M” SRL, privind
 redacția nouă a Legii Nr. 114 din 18.05.2012 cu
 privire la serviciile de plată și moneda electronică.

Articolele din Legea 114 conform modificărilor propuse în baza proiectului de lege	Redacția punctului din lege inclusiv cu modificări	Comentarii, propuneri și sugestii
Art. 2 alin. 1	Prezenta lege se aplică prestatorilor de servicii de plată pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, precum și emitenților de monedă electronică pentru activitatea de emitere a monedei electronice.	Luând în considerație că emitenții de monedă electronică pot efectua și operațiuni de plată, este oportun să fie indicat acest moment. Prin urmare se propune a reformula: Prezenta lege se aplică prestatorilor de servicii de plată pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, precum și emitenților de monedă electronică pentru activitatea de emitere a monedei electronice și prestare a serviciilor de plată.
Art. 2 alin. 2	Capitolele II, III, IV, V, VI, VIII, IX nu se aplică:	Activitățile care ar fi exceptate de licențiere nu oferă informație suficientă dacă va fi necesară licențierea sau nu, pentru unele tipuri de servicii care sunt desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova, care la rândul său prevăd intermedierea serviciilor de plată, cum ar fi: <ol style="list-style-type: none"> 1. Livrarea produselor și achitarea acestora prin curier, care este o companie terță, astfel în cât curierul încasează de la client banii în contul companiei de curierat și ulterior mijloacele bănești se transferă în contul bancar al beneficiarului/vânzătorului. Sau curierul achită produsele din numele clientului la primirea produselor și ulterior pria banii de la client – astfel de asemenea intră în posesia banilor clientului; 2. Perceperea plăților pentru serviciile comunale prin intermediul companiilor de management – care încasează bani de la clienți în conturile proprii și ulterior transferă banii la ACC, ACL sau alte asociații de locatari.
Art. 2, alin. 2, p. 2	2) operațiunilor de plată efectuate de la plătitor către beneficiarul plății printr-un reprezentant comercial sau agent comercial împuternicit, prin intermediul unui acord încheiat între reprezentantul comercial sau agentul comercial și plătitorul și/sau beneficiarul plății, să negocieze ori să efectueze vânzări sau achiziții de bunuri ori de servicii în următoarele	Pentru a exclude interpretare eronată sau ambiguă, propunem să se aducă mai multă claritate – în sintagma în numele beneficiarului sau plătitorului. De asemenea este necesar de definit cine se consideră agent sau reprezentant comercial – cum ar fi prin analogie cu agentul de asigurări, unde agent este - persoană fizică sau persoană juridică ce desfășoară activitate profesională în baza mandatului acordat de asigurător,

	<p>situații:</p> <p>a) doar în numele plătitorului sau doar al beneficiarului plății, indiferent dacă se află sau nu în posesia fondurilor clienților; sau</p> <p>b) în cazul în care reprezentantul comercial sau agentul comercial împuternicit acționează atât în numele și pe răspunderea plătitorului, cât și în numele și pe răspunderea beneficiarului plății, dacă nu intră în posesia fondurilor clienților sau nu le controlează în niciun moment;</p>	<p>avînd dreptul să încheie, în numele și din contul asiguratorului, contracte de asigurare cu terții, conform condițiilor stipulate în contractul de mandat, fără să aibă calitatea de asigurator, reasigurator, agent bancassurance sau de broker de asigurare și/sau de reasigurare;</p> <p>Sau broker de asigurare și/sau de reasigurare - persoană juridică înregistrată în Republica Moldova care, în condițiile prezentei legi, negociază pentru clienții săi persoane fizice sau persoane juridice, asigurați (reasigurați) sau potențiali asigurați (reasigurați), încheierea de contracte de asigurare (reasigurare) și care prestează servicii de consultanță și inspecție de risc și acordă asistență pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor, după caz;</p> <p>De asemenea ar fi oportun să fie specificate și domeniile sau produsele pentru care se permit astfel de intermediari, ca urmare a faptului că comercializarea bunurilor electrocasnice la livrare cu încasarea mijloacelor bănești de către compania de livrare sau încasarea de către un partener a ratelor la credit / reîncărcarea conturilor de joacă sau de telefonie mobilă, sau rata pentru un produs comercializat în rate, nu poate să corespundă acestei excepții.</p> <p>De asemenea rămâne la interpretarea încadrarea în această excepție a comercializării produselor cosmetice sau altor produse prin agenți de vânzări.</p>
Art. 2, alin. 2, p. 5	<p>5) serviciilor în care beneficiarul plății furnizează plătitorului numerar ca parte a unei operațiuni de plată, la cererea expresă a utilizatorului serviciilor de plată, imediat înaintea executării unei operațiuni de plată printr-o plată efectuată în vederea achiziționării de bunuri sau servicii;</p>	<p>Este necesar ca la acest punct BNM să ofere mai multe explicații, ca urmare a faptului că nu se înțelege care operațiuni se reflectă aici.</p> <p>De asemenea este importat să se țină cont de faptul că eliberarea numerarului din cont de plăți sau în urma răscumpărării monedei electronice, reprezintă o operațiune de plată care necesită a fi licențiată.</p> <p>Astfel persoanele juridice care efectuează operațiuni de eliberare a numerarului necesită să fie înregistrați ca agenți de plată, dacă nu dispun de licență. Prin urmare exceptarea unor operațiuni de eliberare a numerarului poate provoca dificultăți interpretări subiective la capitolul necesitatea înregistrării agenților economici care efectuează eliberări de numerar, în calitate de agent de plată.</p> <p>Luând în considerație aspectele menționate, este necesar de adus explicații și de concretizat cum se delimitează operațiunile exceptate față de cele licențiate, care este diferența și dacă această</p>

		excepție se atribuie și operațiunile de plată cu moneda electronică.
Art. 2, alin. 2, p. 6	6) operațiunilor de schimb valutar de tip numerar contra numerar în cazul în care fondurile nu sînt păstrate într-un cont de plăți;	<p>Luînd în considerație că conform prezentei Legi – Moneda electronică poate să nu fie stocată în cont și se utilizează pe teritoriul Republicii Moldova ca echivalent al monedei al cărei nominal îl reprezintă cu respectarea prevederilor Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, se propune a include în schimbul valutar și schimbul valutar cu moneda electronică. Astfel transferul de la client la punctul de schimb valutar a monedei și invers să fie considerată operațiune de vânzare cumpărare a valutei, dacă operațiunea prevede diferite valute. Ca urmare a faptului în că în cadrul acestui proces are loc vânzarea unei valute contra echivalentului altei valute. Iar schimbul valutar nu va efectua emiterea de monedă, dar transferul monedei către client, care este și el în postură de vânzător a valutei.</p> <p>Prin urmare se propune următoare expunere:</p> <p>operațiunilor de schimb valutar de tip numerar contra monedă electronică sau numerar și monedă electronică contra numerar în diferite valute;</p> <p>De asemenea luând în considerație creșterea utilizării diferitor monede electronice, crește și cererea la convertirea / schimbul între monede a diferitor sisteme de plăți, care la moment poate fi practicat de orice, ne fiind reglementat. În acest context este oportun ca legea 114 să includă și reglementarea schimbului de monede electronice în afara sistemului emitentului. Exemplu poate servi https://www.bestchange.ru/</p>
Art. 2, alin. 2, p. 7, lit. g)	g) mandate poștale pe suport de hîrtie conform definiției Uniunii Poștale Universale;	<p>Acest punct oferă exceptarea doar pentru mandate poștale pe suport de hîrtie, însă Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova HOTĂRÎRE Nr. 1457 din 30.12.2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, mandat poștal este – ”serviciu poștal a cărui particularitate constă în completarea unui formular în formă fizică pe baza căruia se execută, conform indicațiilor expeditorului, transferul și remiterea unei sume de bani destinatarului. Poate fi transmis pe suport de hîrtie prin rețeaua poștală sau în format electronic prin rețeaua de comunicații electronice”.</p> <p>Prin urmare conform HG mandatul electronic este un serviciu poștal și nu de plată, care în esență reprezintă remitere de bani. În acest context este necesar de efectuat modificări la HG Nr. 1457 din 30.12.2016 și legii 36 din 17.03.2016 cu privire la comunicații poștale,</p>

		<p>astfel în cât să fie specificat care servicii de plăți poștale se includ în legea 114. Deoarece conform Legii 36, serviciile poștale includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - serviciului de mandate poștale și serviciului de virament poștal; - serviciilor aferente transferurilor de mijloace bănești; - serviciilor de intermediere a transferurilor de mijloace bănești; <p>Care corespund și noțiunilor de servicii de plată și urmează a fi efectuate doar la deținerea licenței de prestator de servicii de plată.</p> <p>De asemenea este necesar de specificat în ce categorie nimește Mandatul contra ramburs, care prevede livrarea bunuri contra încasării banilor – ceea ce reprezintă de fapt o intermediere a plăților și urmează să fie efectuate în corespundere cu legea 114.</p>
Art. 2, alin. 2, p. 11	11) serviciilor bazate pe anumite instrumente/dispozitive, inclusiv valorilor monetare stocate pe instrumente preplătite cu scop predeterminat, care pot fi folosite doar într-un mod limitat, care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:	<p>Pentru a diminua riscurile de fraudă și pentru a oferi o concurență echitabilă a instrumentelor de plată pentru care este necesar licențiere și cu cele exceptate, este necesar de plafonat operațiunile și soldul disponibil pe astfel de instrumente, în modul în care o operațiune să nu depășească suma 2,500 MDL și cu rulaj lunar pînă la 5,000 MDL. Plafonarea urmează să fie efectuată în dependență de destinați astfel se poate indica un plafon mai mare pentru cardurile de combustibil și tichetelor de masă.</p> <p>De asemenea urmează de inclus o condiție suplimentară, care să fie obligatorie pentru toate instrumentele de plată care urmează să fie supuse excepțiilor, în modul în care să se prevadă că cardurile preplătite urmează să fie emise de rezidenți și să fie utilizate doar pe teritoriul Moldovei și în echivalentul al MDL. Această necesitate vine ca urmare a faptului că sunt sisteme electronice străine care sunt utilizate de către comercianții din Moldova și carduri de combustibil străine din același grup, care pot fi acceptate pe teritoriul Moldovei. De asemenea este necesar de menționat că utilizarea instrumentelor preplătite străine nu corespunde principiului utilizarea în rețele limitate de comercianți.</p>
Art. 2, alin. 2, p. 11, lit. a)	a) îi permit titularului să dobândească bunuri sau servicii cu amănuntul doar în incintele emitentului sau în cadrul unei rețele limitate de comercianți și/sau prestatori de servicii în temeiul	<p>Pentru a diminua riscurile de fraudă și pentru a oferi exactitate în determinarea rețelelor limitate este necesar de definit care este limita admisă a comercianților în astfel de rețea, ca urmare a faptului că rețele limitate poate fi interpretabilă – se propune a limita la 3 rețele simultan.</p>

	unui acord comercial direct cu un emitent profesionist;	De asemenea acest punct operează cu noțiunea de emitent profesionist, care la rândul său nu este definită sub nici o formă în Legea 114. Astfel considerăm să este necesar de oferit explicații pentru a determina corect noțiunea de emitent profesionist – cine poate fi considerat un astfel de emitent și ce cerințe trebuie să întrunească.
Art. 2, alin. 2, p. 11, lit. b)	b) pot fi utilizate doar pentru dobândirea unei game foarte limitate de bunuri sau servicii care sunt dependente direct din punct de vedere funcțional;	Noțiunea de „gamă limitat de servicii și produse” este foarte generală și prin urmare este necesar de adus explicații pentru a concretiza ce înseamnă gamă limitat de servicii și produse – cum se stabilește și după categorie sau denumire, specificații se determină această gamă, pentru ce produse se permite utilizarea instrumentelor preplătite. Conform definiției actuale se poate de inclus și produsele alimentare în tot asortimentul, ca urmare a faptului că au aceeași caracteristică - produse alimentare. Astfel un card preplătit poate fi utilizat la procurarea oricăror produse alimentare în orice rețea alimentară.
Art. 2¹, alin. 5	(5) Lista persoanelor a căror activitate este încadrată în prevederile art.2 alin.(2) pct.11), 12) se face publică într-un registru menținut de Banca Națională. Registrul trebuie să includă informații privind denumirea persoanei, adresa și în temeiul cărei excluderi desfășoară activitatea exceptată.	Pentru a asigura o transparență mai bună, inclusiv a oferi informații pentru organele de control dacă agentul economic îndeplinește condițiile de excepție autorizate de BNM, se propune ca în registru să fie indicat și limitele sau operațiunile/procese pentru care se oferă excepție. De exemplu se permite utilizarea cardurilor de membru în rețeaua X și Y, astfel rețeaua Z nu are dreptul să primească plăți cu cardurile de membru pînă va fi operate modificări în Registrul BNM. De asemenea este necesar să fie prevăzute în Legea 114 și Codul Administrativ, sancțiuni pentru nerespectarea excepțiilor aprobate de BNM și înscrise în registru, identice cu cele de prevăzute pentru prestarea serviciilor de plată fără licență, inclusiv să fie prevăzute și sancțiuni pentru administrator.
Art. 2², alin. 1	(1) Persoanele care desfășoară oricare dintre activitățile menționate la art.2 alin.(2) pct.11) lit.a) și/sau b), pentru care valoarea totală a operațiunilor de plată executate în perioada de gestiune depășește suma de 20 000 000 lei, transmit Băncii Naționale, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, o notificare care să conțină documente și informații ce demonstrează încadrarea activității în prevederile art.2 alin.(2) pct.11) lit.a) și/sau b).	Ca urmare a faptului că noțiunea de perioadă de gestiune poate fi interpretabilă, se propune de a substitui această noțiune cu - perioada unui an calendaristic . Luând în considerație că suma de 20 mil MDL, a fost transpusă din directiva UE în mărime de 1 mil EUR, ceea ce nu corespunde realității mediului de afaceri a Moldovei, se propune a indica o sumă în mărime de 1 mil MDL / anual. Diminuarea sumei este necesară pentru a monitoriza mai eficient riscurile și activitățile supuse excepției, apropiind aceste condiții de

		<p>condițiile de raportare la care sunt supuși prestatorii serviciilor de plată, care sunt obligați să mențină un capital necesar și să îndeplinească o mulțime de cerințe față de softuri, proceduri de spălare a banilor și diferite raportări lunare și anuale.</p> <p>De asemenea este oportun de condiționat prezentarea raportărilor pentru diferite tipuri de servicii care se permit spre exceptare, la atingerea unor rulaže mai mici de 1 mil MDL, pentru a asigura un control continuu și transparent a serviciilor cu riscuri sporite de eschivare de la licențiere.</p>
Art. 2 ² , alin. 3 / Art. 2 ³ , alin. 3	<p>(3) Banca Națională poate solicita prezentarea de documente și informații suplimentare pentru a verifica plenitudinea și veridicitatea documentelor și a informațiilor prezentate conform alin.(1). La solicitarea de către Banca Națională a documentelor și informațiilor suplimentare, persoana transmite documentele și informațiile solicitate în termen de 30 de zile de la data notificării solicitării, perioadă în care termenul de examinare prevăzut la alin.(2) se suspendă. În cazul în care solicitantul nu prezintă documentele și informațiile solicitate de Banca Națională în termenul stabilit, Banca Națională poate constata renunțarea tacită la cererea solicitantului dacă nu există temeiuri de suspendare a examinării sau de repunere în termen și notifică neîntârziat solicitantul. La stabilirea condițiilor de repunere în termen și/sau de suspendare a examinării se va ține cont de prevederile Codului administrativ nr. 116/2018.</p>	<p>Este necesar de menționat că formularea utilizată este identică cu cea utilizată la prezentarea cererii din partea agentului economic. Dar luând în considerație că articolele menționate se referă la neprezentarea actelor în cadrul verificării raportărilor, considerăm că este necesar să fie prevăzută procedura de radiere din Registru, dacă nu se prezintă actele solicitate sau nu se prezintă raportul, în termen.</p> <p>De asemenea Legea 114 nu oferă mecanisme pentru BNM, de a monitoriza continuu lu a cunoaște care este valoarea reală a operațiunilor de plată efectuate de companiile exceptate de licențiere. De asemenea fără utilizarea mecanismelor de control sau raportare periodică pe parcursul anului, BNM nu va cunoaște care din excepții trebuie să prezinte rapoarte anuale la BNM. Astfel este necesar de prevăzut obligația, agenților economici exceptați de licențiere, de a prezenta rapoarte lunare sau trimestriale la BNM privind executarea operațiunilor de plată.</p> <p>În urma celor expuse se propune a include în Legea 114 mecanisme suplimentare de monitorizare a agenților pentru care s-au oferit excepții.</p> <p>De asemenea nu se prevede expres ce măsuri sancționare aplică BNM, dacă nu se prezintă însăși notificarea sau opinia auditorilor.</p>
Art. 3	<p><i>acceptarea operațiunilor de plată - serviciu de plată prin care un prestator de servicii de plată, în baza unui contract încheiat cu beneficiarul plății, acceptă și prelucrează operațiuni de plată în scopul transferării fondurilor către beneficiarul plății;</i></p>	<p>Pentru a asigura procesarea și încasarea plăților de către prestatori de servicii de plată rezidenți, se propune a completa noțiunea cu un prestator de servicii de plată licențiat, pentru a exclude interpretarea acceptării plăților de către prestatori străini. Astfel redacția va fi următoarea:</p> <p><i>acceptarea operațiunilor de plată - serviciu de plată prin care un prestator de servicii de plată licențiat, în baza unui contract încheiat cu beneficiarul plății, acceptă și prelucrează operațiuni de plată în scopul transferării fondurilor către beneficiarul plății;</i></p>

Art. 3	<p>[...] se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:</p> <p>beneficiar efectiv – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, direct sau indirect, achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei dețineri în capitalul social al societății de plată/societății emitente de monedă electronică/furnizorului de servicii poștale sau din drepturile de vot;</p>	<p>Noțiunea de beneficiar efectiv este definită în <i>Legea Nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și anume:</i></p> <p>“beneficiar efectiv – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din</p> <p>acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară;”</p> <p>În acest sens, considerăm oportună utilizarea aceleiași definiții pentru noțiunea de <i>beneficiar efectiv</i>.</p>
Art. 3	<p>administrator – membru al consiliului, al organului executiv, al comisiei de cenzori a societății de plată/societății emitente de monedă electronică sau al agentului, precum și persoană a cărei funcție, conform structurii interne a societății respective, include exercitarea atribuției de reprezentare, de sine stătător sau împreună cu alte persoane, a societății la încheierea actelor juridice direct legate de desfășurarea activității de bază a societății;</p>	<p>Se propune a exclude referirea la agent de plată, ca urmare a faptului că noțiunea de administrator se referă nemijlocit la persoanele cu competențe de administrare a activității de bază a societății de plată. Astfel se va expune în următoarea redacție:</p> <p>administrator – membru al consiliului, al organului executiv, al comisiei de cenzori a societății de plată/societății emitente de monedă electronică, precum și persoană a cărei funcție, conform structurii interne a societății respective, include exercitarea atribuției de reprezentare, de sine stătător sau împreună cu alte persoane, a societății la încheierea actelor juridice direct legate de desfășurarea activității de bază a societății;</p>
Art. 3	<p>fonduri – bancnote și monede, mijloace bănești în cont și moneda electronică;</p>	<p>Se propune a utiliza aceeași formulare conform definiției de fonduri prevăzută de DIRECTIVA (UE) 2015/2366</p> <p>„fonduri” înseamnă bancnote și monede, bani scripturali sau monedă electronică;</p> <p>Este necesar de menționat că moneda conform Legii 114 poate să fie stocată în cont de plăți, astfel în cât mijloace bănești să nu fie confundată cu moneda electronică. În acest context este necesar de delimitat banii în cont – bani scripturali de monedă electronică, care ulterior să permită delimitarea conturilor de plăți.</p>
Art. 3	<p>instrument de plată – dispozitiv (dispozitive) personalizat(e) (cardul de plată, telefon mobil etc.) și/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau</p>	<p>Se propune a fi exclus telefonul mobil din lista instrumentelor de plată, deoarece telefonul însăși nu poate fi utilizat ca instrument de plată fără a fi instalată pe el o aplicație pentru a fi utilizat în calitate de instrument de plată.</p>

	funcționale – transferul de credit, debitarea directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată;	Astfel se propune următoarea redacție: instrument de plată – dispozitiv (dispozitive) personalizat(e) (cardul de plată, aplicații informatice etc.) și/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau funcționale – transferul de credit, debitarea directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată
Art. 3	<i>marcă de plată</i> - orice denumire, termen, semn, simbol sau o combinație a acestora în formă materială sau digitală, care are capacitatea să indice schema de plată cu cardul în care sunt efectuate operațiunile de plată cu cardul	Se propune a substitui "schema de plată cu cardul" cu noțiunea de „instrument de plată”, pentru a nu favoriza un instrument de plată față de celelalte instrumente de plată și a limita dezvoltarea instrumentelor de plată – redacția propusă: <i>marcă de plată</i> - orice denumire, termen, semn, simbol sau o combinație a acestora în formă materială sau digitală, care are capacitatea să desemneze sistemul și instrumentul de plată prin în care sunt efectuate operațiunile de plată;
Art. 3	sucursală – subdiviziune separată a societății de plată sau un punct de lucru, altul decât sediul acesteia, dependent(ă) juridic de societatea de plată și care efectuează direct toate sau unele din activitățile unei societăți de plată;	La moment noțiunea de sucursală înrolează orice tip de punct comercial prin care se desfășoară activitățile de prestare a serviciilor. Este necesar de menționat că specificul activității de prestare a serviciilor cu utilizarea tehnologiilor avansate de plată, permite prestarea serviciilor fără utilizarea resurselor umane sau utilizarea acestor în calitate de casier, operațiunile fiind centralizate înregistrarea în sistemul de plată fără formarea bilanțurilor și subdiviziuni separate de cel al sistemului de plată. În acest context prestarea serviciilor de plată poate fi efectuată fără necesitatea înregistrării la ASP a subdiviziunilor separate, astfel este necesară de prevăzut ca noțiunea de sucursală să prevadă și o formă a punctelor comerciale cum este prevăzut la IFS, fără înregistrare la ASP și respectiv la BNM. De asemenea este necesar de menționat că în redacția actuală sub incidență pot nimeri și terminalele de plată sau alte dispozitive instalate înafara sediului – deoarece se înregistrează ca subdiviziune separată la IFS.
Art. 7 alin. 1 și alin. 4	(1) Băncile și Banca Națională au dreptul de a presta serviciile de plată prevăzute la art.4 alin.(1). (4) Societățile de plată au dreptul de a presta serviciile de plată prevăzute la art.4 alin.(1).	Luând în considerație că Legea 114 înglobează descrierea activității emitenților de monedă și prestatorilor serviciilor de plată, este necesar de clarificat și de prezentat explicații, care este diferența între conturile deschise de emitenți de moneda electronică și cele deschise de societăți de plată.

		<p>De asemenea cum se face diferența în cadrul emitentului de moneda electronică între un cont cu moneda electronică și un cont de plăți, care îl deschide ca prestator de servicii de plată.</p> <p>Luând în considerație prevederile actuale ale Legii 114, se resimte o necesitate aprigă de delimitare corectă la nivel legislativ a conturilor de monedă electronică și a conturilor de plăți cu monedă scripturală, pentru a exclude orice interpretare subiectivă sau ambiguă - a conturilor de plăți simple de cele cu moneda electronică.</p> <p>De asemenea aceste delimitări o să contribuie la înțelegerea necesității deținerii de către emitenți a capitalului mai mare în comparație cu prestatorii de servicii de plată, care au dreptul să efectueze aceleași operațiuni de plată, inclusiv deschidere de conturi în valută și efectuarea extragerii de numerar prin agenți de plată, astfel având riscuri echivalente cu emitentul de monedă electronică, dar cu un capitalul propriu mai mic ca la emitenții de monedă electronică.</p> <p>În acest context este necesar de revizuit competențele societăților de plată și de delimitat clar opțiunile suplimentare care se permit a fi prestate doar de emitenți a monedei electronice.</p> <p>În acest context se propune a introduce noțiune de:</p> <p>Cont de moneda electronica – înseamnă contul de plăți în care este stocată Moneda electronică, deschis pe numele Clientului în sistemul de plată a Emitentului de moneda electronică.</p> <p>Cont de moneda scripturala – înseamnă contul de plăți în care sunt stocați bani scripturali, deschis pe numele Clientului în evidențele prestatorului de plată, în vederea efectuării de operațiuni de încasări și plăți utilizând disponibilul existent în cont prin Sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI) sau sistem de plăți internațional (SWIFT, SEPA, etc.).</p>
Articolul 8, 77, 89	<p>Articolul 8 alin. (3) Emiterea și distribuirea monedei electronice se realizează contra lei/în lei moldovenești sau <u>contra valută/ în valută străină la valoarea nominală a fondurilor primite.</u></p> <p>Art. 77 alin. (1) Emitentul de monedă electronică emite moneda electronică la valoarea nominală, la primirea fondurilor. În cazul primirii</p>	<p>Luând în considerație că se permite stocarea monedei electronice în MDL și valută, aceasta vine în contradicție cu Legea 62/2008, Articolul 4 pct (9) care restricționează deschiderea conturilor în monedă electronică în valută:</p> <p><u>Rezidenții au dreptul de a deschide conturi în valută străină la băncile licențiate și conturi de plăți în valută străină la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți, cu excepția</u></p>

fondurilor din străinătate în valută străină, emiterea monedei electronice se efectuează la valoarea nominală a echivalentului în lei moldovenești a fondurilor primite utilizând cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data primirii fondurilor sau la valoarea nominală a valutei fondurilor primite.

conturilor de plăți legate de emiterea monedei electronice.

Astfel este necesar de modificat și **Articolul 4 pct (9)** al Legii 62/2008 privind reglementarea valutară.

Cu referire la **Articolul 8 (3)**, menționăm că nu corespunde cu art. 77, care prevede că emiterea monedei electronice **contra valută se efectuează doar cu aplicarea cursului de schimb și nu la valoarea nominală (în valută).**

Concomitent cu oportunitatea de deschidere a conturilor în diferite valute, automat apare necesitatea de schimb între monede de diferite valute, ceea ce în UE este o practică normală.

Prin urmare se propune a expune articolul în redacția următoare:

Emiterea Monedei electronice se realizează în MDL și Valută străină la valoarea nominală a fondurilor primite contra lei sau valută străină primită de societatea de plată sau la convertirea fondurilor cu aplicarea cursului comercial stabilit de către societatea emitentă de monedă.

Dacă să facem analogie la conturile de plată, care nu au restricții în ce valuta sunt deschise, atunci societatea de plata poate face orice operațiune de convertire la alimentarea conturilor la cursurile comerciale – atunci de ce se limitează moneda electronica în astfel de operațiuni fiind impuse condiții mai stricte de dezvoltare.

De asemenea conform art. 25 alin. 1 lit. a, emitenților de monedă electronică se permite efectuarea operațiunilor de schimb valutar. Ceea oferă cu siguranță posibilitatea de efectua convertirea la cursurile comerciale.

Un moment negativ al proiectului de Lege este faptul că BNM stabilește cursurile la care se face convertirea la răscumpărare (art. 77 alin. 1), și nu oferă posibilitatea de răscumpărare în valuta contului, similar ca la cumpărare sau ca al conturile de plăți cu monedă scripturală. Ceea contravine principiilor de prestare a serviciilor financiare în condiții comerciale, astfel din start prejudiciind emitenții de monedă electronică și defavorizându-i în comparație cu societățile de plată, printre care se numără și Băncile Comerciale, care pot face convertirea fondurilor

		<p>din conturi la cursurile comerciale și elibera fonduri în numerar în valuta contului.</p> <p>Din cele expuse este necesar de corelat emiterea modei în valută și în lei la primirea fondurilor în lei și sau valută, și convertarea acestora la necesitate conform cursului comercial. Inclusive de format condiții similare pentru toți participanții la prestarea serviciilor și nu a asigura condiții mai favorabile pentru unii participanți.</p>
	<p>(3¹) Răscumpărarea monedei electronice de la rezidenți are loc doar în lei moldovenești, în cazul răscumpărării monedei al cărei nominal este o valută străină se aplică cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data răscumpărării acestor mijloace.</p> <p>Art. 77 alin. (2) La cererea deținătorului de monedă electronică, emitentul de monedă electronică răscumpără, în orice moment și la valoarea nominală sau în echivalentul în lei moldovenești a valorii nominale, cu respectarea prevederilor art. 8, valoarea monetară a monedei electronice pe care o deține.</p>	<p>Este necesar de menționat că condițiile de răscumpărare în valută națională, nu este una democratică, oferind acest instrument doar societăților de plată care pot elibera bani din cont în valuta contului (un exemplu real sunt Băncile Comerciale). Astfel de la emitenții de monedă electronică se solicită capital propriu mai mare ca la restul prestatorilor de plată dar li se oferă mai puține oportunități de efectuare a operațiunilor de plată cu moneda electronică în comparație cu societățile de plată.</p> <p>De asemenea nu este de înțeles în bază la ce BNM stabilește cursurile de convertare doar pentru monedă electronică și nu face acest lucru și pentru conturile de plăți.</p> <p>Luând în considerație că emitenții de monedă reprezintă o instituție comercială, este logic și necesar ca răscumpărarea în MDL din altă valută să se facă conform tarifelor și cursurilor de conversie stabile de societate.</p> <p>De asemenea luând în considerație că cumpărarea se poate face în valută, ar fi logic să se permită și răscumpărarea în valută – similar cu retragerea din cont de plăți la societățile de plată.</p>
Art. 14 alin. 7 lit. i)	i) o descriere a principiilor și a definițiilor aplicate pentru colectarea datelor statistice privind performanța, operațiunile și fraudă.	<p>La cerere de eliberare a licenței se solicită de anexat, printre alte documente și informații referitoare la solicitant, <u>“o descriere a principiilor și a definițiilor aplicate pentru colectarea datelor statistice privind performanța, operațiunile și fraudă.”</u></p> <p>Nu este clar ce se subînțelege prin “principii și definiții” de colectare a datelor?</p> <p>De menționat că, o societate, la etapa inițierii activității de prestare a serviciilor de plată (cu excepția cazurilor de reperfectare a licenței), de regulă, nu are un mecanism de colectare a datelor statistice <u>aplicat în practică.</u></p>

Art. 14 alin. 7 lit. j) și k)	<p>j) o asigurare de răspundere civilă profesională sau o altă garanție comparabilă care să acopere obligațiile menționate la articolele 56, 70, 70¹ și 72, în cazul în care solicitantul intenționează să presteze servicii de plată prevăzute la art.4 alin.(1) pct.8).</p> <p>k) o asigurare de răspundere civilă profesională sau o altă garanție comparabilă care să acopere obligațiile față de prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont sau față de utilizatorul serviciilor de plată, ca urmare a accesării sau utilizării neautorizate sau frauduloase a informațiilor referitoare la contul de plăți, în cazul în care solicitantul intenționează să presteze inclusiv servicii de plată prevăzute la art.4 alin.(1) pct.9);</p>	<p>Este necesar de menționat pentru care prestator de servicii trebuie astfel de garanție, ar fi corect ca pentru emitenții de monedă electronică care au un fond de 6 mil MDL, să nu se solicite o asigurare suplimentară, fiind mijloacele asigurate în conturi speciale și înregistrând SADD la BNM.</p> <p>De asemenea este evident că odată cu formarea garanțiilor de răspundere civilă, aceste costuri vor duce la majorarea costurilor serviciilor și considerăm că sunt în plus pentru companii care sigură normele de capital și plasează banii în conturi asigurate.</p> <p>Considerăm că este necesar de revizuit pentru cine să fie obligatorie perfectarea răspunderii civile.</p>
Art. 14 alin. 8	8) descrierea structurii organizatorice a societății, inclusiv informația privind filialele și agenții de plată dacă se preconizează utilizarea acestora, și a controalelor din oficiu și pe teren pe care solicitantul se angajează să le execute asupra acestora cel puțin anual, condițiile și acordurile de externalizare preconizate, precum și participarea la un sistem de plăți național sau internațional;	<p>La etapa inițierii activității de prestare a serviciilor de plată și depunerii cererii de eliberare a licenței (cu excepția cazurilor de reperfectare a licenței), societatea nu are înregistrați agenți de plată și, respectiv, nu poate efectua o descriere a controalelor din oficiu și pe teren pe care se angajează să le execute asupra acestora.</p> <p>Această cerință ar fi valabilă la o perioadă de, cel puțin, jumătate de an de la inițierea activității prin intermediul agenților de plată.</p> <p>Astfel, propunem includerea acestei prevederi în cerințele privind desfășurarea activității societății prin intermediul sucursalelor și agenților de plată.</p>
Art. 26 alin. 2	(2) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, în cazul în care acestea sînt încă deținute de societatea de plată și nu sînt încă remise beneficiarului plății și nici transferate unui alt prestator de servicii de plată înainte de terminarea zilei lucrătoare ulterioare zilei în care au fost primite, se depun (se înregistrează) în conturi bancare separate deschise de către societatea de plată la băncile din Republica Moldova.	<p>Considerăm că obligația de păstrare a fondurilor de protejare în conturile bancare urmează să fie revizuită. Este necesar de menționat ca deținerea fondurilor de protejare în conturi bancare creează dificultăți în activitatea prestatorilor serviciilor de plată prin faptul că:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Băncile sunt concurenți direcți și prin urmare obțin informații comerciale privind rulajele în conturi și alte date, confidențiale cu caracter comercial; 2. Pot crea dificultăți la încasarea sau efectuarea plăților către beneficiari, ceea duce la nerespectarea legii 114 și angajantelor față de clienți – prin implementarea unor restricții de prezentarea a unor informații

		<p>confidențiale si comerciale, argumentând prin aplicarea unor masuri de precauție sporite conform legii 308;</p> <p>3. În cazul efectuării operațiunilor prin SAPI, suntem obligați să menținem un sold la contul BNM, care de facto reprezintă mijloacelor clienților și aceeași sumă să fie dublată în conturile la Bănci – prin urare aceste mecanisme impune utilizarea unor fonduri proprii suplimentare.</p> <p>În urma celor expuse se propune a păstra fondurile de protejare în conturile deschise la BNM, care sunt prevăzute a fi deschise odată cu aderarea la SAPI. Sau de operat modificări în legislație astfel încât pentru conurile de protejare Băncile comerciale să nu solicite documente de proveniență a surselor și să nu solicite documente conformatorii de plată și să execute în orice moment fără impedimente încasarea mijloacelor bănești și executarea plăților.</p>
Art. 27 alin. 2 ¹	(2 ¹) Societatea de plată care intenționează să presteze servicii de plată prin intermediul unei sucursale poate începe activitatea doar după obținerea copiei autorizate de pe licență conform prevederilor art. 19	<p>Conform definiției sucursala presupune – subdiviziune separată a societății de plată sau un punct de lucru, altul decât sediul acesteia, dependent(ă) juridic de societatea de plată și care efectuează direct toate sau unele din activitățile unei societăți de plată;</p> <p>Astfel, ținând cont de faptul că IFS înregistrează terminalele de plată ca subdiviziune separată, acestea ar putea fi incluse în noțiunea de sucursală. În acest context propunem să fie modificată noțiunea de sucursală și să se prevadă exact pentru ce tipuri de puncte este necesar înregistrare separată la BNM și obținerea copiei licenței.</p> <p>De asemenea, propunem de examinat posibilitatea de deschidere a unor oficii secundare – subdiviziune structurală internă a societății sau sucursalei, sub formă de agenție sau birou de schimb valutar, situată în afara sediului societății sau sucursalei, care nu are bilanț separat și care își desfășoară activitățile determinate de societate, fără asumarea obligațiilor de sine stătător</p>
Articolul 27		La Articolul 27 considerăm necesară specificarea condițiilor de înregistrare a agenților de plată nerezidenți care au obligativitatea respectarea legislației din statul în care sunt înregistrate și/sau activează.
Art. 31	Articolul 31. Răspunderea societății de plată	Este necesar sa fie inclusă si răspunderea companiilor care efectuează operațiuni de plată exceptate de la licențiere pentru a asigura o activitate competitivă pe piață.

Art. 32 ⁴ alin. 1	(1) Băncile asigură societăților de plată, societăților emitente de monedă electronică accesul la serviciile de conturi de plăți furnizate de acestea, într-un mod obiectiv, nediscriminatoriu și proporțional. Accesul este suficient de extins pentru a permite acestor categorii de prestatori de servicii de plată să furnizeze servicii de plată în mod nerestricționat și eficient.	Luând în considerație că Băncile urmează să ofere acces printr-un protocol universal, OpenAPI, este necesar de menționat acest moment în art. 32 ⁴ alin. 1
Art. 52 ¹ alin. 1	(1) Prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont confirmă imediat, la cererea unui prestator de servicii de plată care emite instrumente de plată cu cardul, dacă o sumă necesară pentru executarea unei operațiuni de plată cu cardul este disponibilă în contul de plăți al plătitorului, cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile următoare:	De ce prevalează instrumente de plată cu cardul, dacă sunt și alte instrumente de plată cum ar fi NFC, QR, mobile payments, inastnt payment? În acest context considerăm oportun să fie generalizate instrumentele de plată și propunem următoarea redacție: “(1) Prestator de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont confirmă imediat, la cererea unui prestator de servicii de plată care emite instrumente de plată, dacă o sumă necesară pentru executarea unei operațiuni de plată cu instrumentul de plată emis este disponibilă în contul de plăți al plătitorului, cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile următoare:”
Art. 52 ¹ alin. 6	(6) Prezentul articol nu se aplică operațiunilor de plată inițiate prin instrumente de plată cu cardul în care este stocată monedă electronică.	Este necesar de prezentat explicații care carduri se consideră cu moneda stocată și care nu. Cum are loc delimitarea cardurilor cu monedă electronică stocată de celelalte carduri, în cazul în care și unele și altele sunt emise sub marca unui sistem de plăți cum ar fi VISA sau Master Card.
Art. 52 ² alin. 2 lit. a)	a) prestează servicii numai pe baza consimțământului explicit al utilizatorului serviciului de plată;	Pentru a exclude orice incertitudine sau interpretare greșită este necesar să se ofere, suplimentar, detalii sau explicații în ce formă se oferă consimțământul utilizatorului serviciului de plată. La acest capitol este necesar de specificat posibilitatea acordării consimțământului în format electronic.
Art. 58 alin. 1	(1) Prin excepție de la art. 56, plătitorul poate fi obligat la un cuantum egal cu echivalentul în lei a sumei de 500 lei ori echivalentul acestora în valuta străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data de efectuare a tranzacției, să suporte consecințele financiare legate de operațiunile de plată neautorizate care rezultă din	Este necesar să fie descris sau specificat cum se aplică prevederile Art. 58 alin. 1 în cazul operațiunilor de plată neautorizate efectuate cu utilizarea monedei electronice anonime.

	utilizarea unui instrument de plată pierdut sau furat sau din folosirea fără drept al acestuia în cazul în care plătitorul nu a acționat în mod fraudulos și nici nu a încălcat, cu intenție, obligațiile ce îi revin în temeiul art. 54.	
Articolul 68 care se abrogă.	<p>2) Terminalul de plată în numerar utilizat de prestatorul de servicii de plată trebuie să asigure eliberarea către plătitor a bonului de casă pe care să fie imprimate cel puțin următoarele date:</p> <p>a) denumirea documentului;</p> <p>b) informația specificată la art.39 alin.(1) lit.a)-c) și e);</p> <p>c) data, timpul primirii numerarului, numărul bonului de casă și al tehnicii de casă și control;</p> <p>d) adresa locului (locația) terminalului de plată în numerar;</p> <p>e) denumirea și adresa sediului prestatorului de servicii de plată care a primit numerarul, IDNO-ul, telefoanele de contact ale prestatorului de servicii de plată</p>	<p>Ținând cont de faptul că <i>Articolul 68. Cerințe speciale față de operațiunile de plată ale persoanelor fizice cu utilizarea terminalelor de plată în numerar</i> se abrogă, nu este clar care vor fi datele obligator a fi imprimate pe bonul de casă eliberat plătitorului de către terminalele de plată.</p> <p>Prin urmare este necesară specificarea informației obligatorii pe care urmează să o dețină bonul de plată.</p> <p>Inclusiv, să fie menționat dacă prestatorii de servicii de plată urmează să se conducă după cerințele HG Nr. 141 din 27-02-2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor.</p>
Art. 100	(6) Aplicarea de către Banca Națională a amenzii față de prestatorii de servicii de plată și față de emitenții de monedă electronică se efectuează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, care se aplică în mod corespunzător.	Este necesar de descris și mecanismele de aplicare a amenzilor față de companiile care oferă servicii de plată exceptate de licențiere.

Confidențial

Banca Comercială Română Chișinău S.A.
Str. A. Pușkin 60/2 municipiul Chișinău
Republica Moldova MD 2005
IDNO Cod Fiscal 1003600021533
Capital social 728.130.000 MDL
SWIFT RNCBMD2X
Tel: +373 22 85 20 00/ +373 22 26 50 00
Fax: +373 22 26 50 02/ +373 22 85 20 02
site: <http://www.bcr.md>
e-mail: office@bcr.md

461/ 04.05.2020

Ref: Scrisoarea BNM nr. 26-02/106/292/868 din 16.03.2020

Banca Națională a Moldovei

Prin prezenta, Banca Comercială Română Chișinău S.A. Va comunica că nu are recomandări sau obiecții pe marginea proiectului de modificarea și completare a Legii nr. 114/18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică.

Natalia Codreanu
Director Executiv

Ex: Irina Ciurac
☎ 022-85-25-29

BCR Chișinău S.A. - Uz Intern

BCR Chișinău S.A. este înregistrat în calitate de operator cu date de caracter personal cu identificatorul - 0000065, care va proteja datele cu caracter personal, în condițiile legii nr. 133 din 06.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

RUNPAY

COMOD • RAPID • SIGUR

Nr. 800

Data: 4 mai 2020

Dnei Cristina HAREA

Viceguvernator a
Băncii Naționale a Moldovei

Stimată dna Viceguvernator,

Prin prezenta, cu referire la organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului Legii de modificare a unor acte legislative (în contextul transpunerii prevederilor Directivei nr. 2015/2366 – PSD2) „Paymaster” SRL următoarele.

Avînd în vedere prevederile art. 27 alin. (1) din *Legea* 114/2012 conform căreia prestatorii de servicii de plată nebancari au dreptul să desfășoare activități pentru care a obținut licență **direct**, prin sucursale cu sediul în Republica Moldova sau prin agenți de plată. Astfel, se atestă faptul că lipsesc reglementări privind desfășurarea activității de prestare a serviciilor de plată direct de către prestatori (cu excepția art. 14 alin. (2), pct 13) din *Legea* nominalizată). În acest context, propunem completarea art. 3 din *Legii* 114/2012 cu definiția: “*oficiu secundar* – subdiviziune structurală internă a prestatorului de servicii de plată nebancar, situată în afara sediului prestatorului, care nu are organe de conducere și bilanț separat și care își desfășoară activitățile determinate de prestator în conformitate legislația în vigoare, fără asumarea obligațiilor de sine stătător în numele prestatorului.”.

Punctul 12 subpct. 2) din *Proiect* care se referă la art. 12, alineatul (3) din *Legea* 114/2012. Avînd în vedere necesitatea de aplicare a modificării expuse (“*cel puțin până la valoarea prevăzută la alin. (1)*”) și pentru emitenții de moneda electronică propunem completarea la final cu cuvintele “și la art. 82 alin. (1) din *Lege*”.

La pct. 20, subpct. 2) din *Proiect* care se referă la articolul 22, alineatul (1), litera d) din *Legea* 114/2012, cuvîntul „importante” are un sens interpretabil din acest motiv propunem ca aceste modificări să fie nominalizate expres în actele normative a Băncii Naționale a Moldovei.

Cu referire la art. 26 și art. 89 din *Legea* 114/2012. Conform redacției actuale a art. 26 și 89 din *Lege*, prestatorii de servicii de plată nebancari au obligația de a depune fondurile primite în conturi bancare deschise la băncile din Republica Moldova. Totodată, conform Regulamentului nr. 179/2019 cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, prestatorii de servicii de plată pot fi participanți la sistemul SAPI (și anume în sistemul CDN). Astfel, întru diminuarea riscului de lichiditate a prestatorilor de servicii de plată nebancari, avînd în vedere eventuale dificultăți administrative-financiară cu care se pot confrunta băncile din Republica Moldova, propunem modificarea art. 26 din *Lege* în modul în care prestatorii de servicii de plată nebancari care sunt participanți la sistemul CDN să nu aibă obligațiunea de a depune fondurile în

~~conturile bancare. Totodată, în scop de stabilirea unor norme clare privind modalitatea și~~

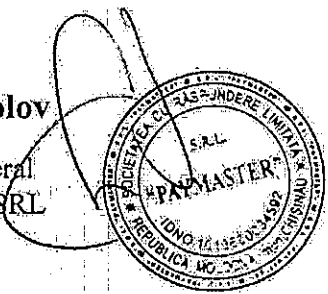
formula de calcul aferent protejarea fondurilor primite, propunem completarea art. 26 și 89 din *Legea* cu următoarea prevedere: "Cerințele detaliate privind modul de protejare a fondurilor sunt stabilite în reglementările emise de Banca Națională".

Pct. 33, subpct. 1) din *Proiect* care se referă la articolul 32¹, alineatul (1) *Legea 114/2012*.
Propunem inserarea definiției sau a criteriilor de apreciere a "funcțiilor operaționale semnificative".

Cu respect,

Denis Lupolov

Director General
„Paymaster” SRL

May 4, 2020

Governor of the National Bank of Moldova
Octavian Armașu

RE: Draft Law on amendments to some legislative acts
(transposition of provisions of Directive no. 2015/2366 - PSD2)

Dear Mr. Governor,

Visa welcomes the opportunity to provide comments on the Draft Law on amendments to some legislative acts (transposition of provisions of Directive no. 2015/2366 - PSD2) (the "**Draft Law**"). Visa shares the National Bank of Moldova interest in promoting a sound and efficient financial system that benefits all participants in the payments ecosystem.

As you are aware, Visa operates one of the world's most advanced retail payments in over 200 jurisdictions across the world. Operational resilience, including financial risk management and the security of our network are the lifeblood of our business. Our focus on these core tenets has enabled us to be a leader in our industry for the past 60 years.

As a global payments technology company, Visa provides transaction-processing services (primarily authorization, clearing and settlement) to our financial institution clients through VisaNet, our global processing platform. We are not a financial institution and do not issue cards, extend credit or set rates and fees for consumers. In most cases, account holder and merchant relationships belong to, and are managed by our clients, which are generally financial institutions.

As a payments service provider to highly regulated financial institutions, risk management is necessarily a core aspect of Visa's business, from product and service design to security and operations. For this reason, regulators see Visa as a credible and capable ally in controlling systemic risk, and expanding market access and innovation.

Visa remains, as always, fully committed to working with the National Bank of Moldova to ensure a world-class payments system. In this effort, please find enclosed our general comments to the Draft Law (*Annex 1*), and our specific comments (*Annex 2*), highlighting topics for discussion, that we respectfully present for your consideration, with regards to certain articles of the current Draft Law.

We aspire to continue cooperation in finalizing new payments ecosystem regulatory framework that will promote stability, growth, and innovation in the country.

Thank you once again for your open and consultative approach.

Sincerely,

Vera Platonova
Senior Vice President, Regional Director CISSEE

Annex 1. General Comments

Open Banking

Visa appreciates the balance that National Bank of Moldova intends to achieve between the desire to increase innovation and competition, and the need to ensure privacy and consumer's protection. With respect to the new provisions on open banking (including those in Chapter I, Article 3; generally Chapters II and III; and Article 52), we encourage the National Bank of Moldova to consider the following recommendations to address some of the provisions that seem overly prescriptive.

- Visa commends the National Bank of Moldova's commitment to increasing efficiency and competition in the payments ecosystem. Open Banking can boost innovation, encourage emerging and traditional players to create new products and services, and improve how consumers engage with financial services. Collectively, this results in a vibrant ecosystem for the benefit of consumers, merchants, start-ups and fintechs, and financial institutions.
- Open banking also presents a unique opportunity to deliver innovative products and services to underbanked individuals and micro- and small businesses. A larger and more vibrant ecosystem of financial technologies and players can help individuals and businesses unlock economic opportunities. In the long term, Open Banking can serve as a component of long-term and sustainable economic growth in Moldova.
- In this context, Visa has observed that an overly prescriptive regulatory approach can hinder adoption of Open Banking, as it is unlikely to support the range and speed of innovation. Conversely, a flexible approach – such as that adopted by Hong Kong, Japan, Singapore, and South Korea, among other jurisdictions – where industry drives the exposure of high-quality APIs in response to consumer demand, may be more effective in encouraging consumers and players across the value chain to engage in data sharing.
- As the National Bank of Moldova seeks to implement open banking, an important consideration will be creating an inclusive ecosystem where start-ups and fintechs can participate alongside traditional players to deliver innovative financial products to consumers and merchants. For this, it is essential to distinguish between security and safety standards from those requirements that may result in market entry barriers. For example, requiring Account Information Service Providers (AISPs) and Payment Initiation Service Providers (PISPs) – many of which may be in the nascent stages of market and product development - to fulfill capital and regulatory holding requirements, may prevent new players from entering the ecosystem and stifle innovation. We would encourage the National Bank to consider a regulatory environment, or exceptions to the proposed regulation, that would allow start-ups and fintechs to form a part of the ecosystem.
- Alongside a vibrant ecosystem, another key element for the success of open banking will be to develop the right technology solutions in order to encourage consumers and financial institutions alike to engage in data sharing. As the National Bank seeks to develop 'open, common, and secure standards', it should ensure that Application Program Interfaces are commercially viable, interoperable, and consumer focused with the objective of working universally for all open banking participants and in multiple use cases. Similarly, authentication standards should strike a balance between providing robust security measures with user convenience and minimal friction in the payments process. Visa is happy to collaborate with the bank in further developing these approaches.

Annex 2. Specific Comments to the Draft Law

Note: Suggestions of Visa are in red bold.

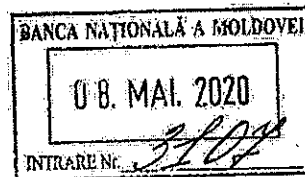
	Provisions of the Draft Law (as of April 2020)	Suggested Amendments	Clarifications, comments and additional questions
1	<p>Article 32². Reporting of incidents</p> <p>(1) In the event of an incident that caused malfunctions in the significant operational functions or affected the availability, confidentiality or integrity of the information, and/or authenticity of payment services, and/or continuity of payment services, the payment institutions, postal service providers and electronic money institutions shall notify the incident, no later than the next working day to the National Bank.</p>	<p>(1) In the event of an incident that caused malfunctions in the significant operational functions or affected the availability, confidentiality or integrity of the information, and/or authenticity of payment services, and/or continuity of payment services, the payment institutions, postal service providers and electronic money institutions shall notify the incident, within three working days to the National Bank.</p>	<p>We would suggest language that incorporates a longer period for reporting than 'the next working day' as suggested in the current version. Proposed period of time permits sufficient time to allow an affected institution to establish the facts, the scale of the breach, and identify any necessary remedial action which will vary based on the circumstances of each incident.</p>
2	<p>Article 32³. Access to payment systems</p> <p>(2) Payment systems shall not impose any of the following requirements to the payment service providers and payment service users:</p> <p>a) restrictive rules for effective participation in payment systems;</p> <p>b) rules that generate discrimination among payment service providers in aspects concerning their rights, obligations and benefits of the participants;</p> <p>c) restrictions based on organizational form.</p>	<p>(2) Payment systems shall not impose any of the following requirements to the payment service providers and payment service users:</p> <p>a) restrictive rules for effective participation in payment systems;</p> <p>b) rules that generate discrimination among payment service providers in aspects concerning their rights, obligations and benefits of the participants;</p> <p>c) restrictions based on organizational form.</p> <p>(2¹) Without prejudice to the requirements stipulated in paragraph (2), payment system operator may establish in the payment system</p>	<p>Participants of international payment systems, such as Visa, are differentiated depending on the type of the membership (principal member or associate member), as well as depending on the risk management profile, etc. We recommend follow this approach and the relevant wording by adding paragraph (2¹).</p>

		rules the types of membership, which may have different scope of rights, obligations and benefits depending of the risk management profile of a member.	
3	Article 50. Charges	<p>(6) The conditions for determining the amount of interchange fees and of additional fees applied depending on the brand and category of those payment cards for payment transactions made with a payment card or by a similar device by payment services providers are determined by the National Bank's normative acts.</p> <p>(7) The fees charged by the payment services providers for the payment transactions involving utilization of the automated payment system, ensures the clearing and/or settlement of payment orders in Moldovan lei on the territory of Republic of Moldova, shall not exceed the level of fees set out in the National Bank's normative acts.</p>	<p>PSD2 does not provide for regulations of "additional fees". We note that under PSD2 the "no surcharging" rule is established. The "additional fees" will be the surcharging for the use of a payment instrument. At that, interchange fee already covers any additional costs for card-based transactions. Consequently, the payees should not request any charges for the use of payment instruments for which the interchanges are regulated.</p> <p>To be consistent with para 6, we suggest clarifying that the National Bank may establish the thresholds for interchange fees only. Other fees, which may be established, should not be limited. E.g. VisaNet system allows to effectively and securely process the domestic payment in local currencies (including Lei) outside the territory of Moldova. According to the principle of freedom of prices, Visa establishes fees for clearing and settlement performed through its payment system infrastructure. Such right cannot be limited.</p>
4	Article 102. Processing of personal data	<p>(2) Payment service providers, electronic money issuers, payment system operators shall process personal data where necessary to ensure the</p>	<p>PSD2 obliges the Member States to permit the payment system providers and payment systems to process personal data in light of anti-fraud activities. Consequently, they should have rather</p>

<p>prevention, investigation and detection of payment fraud.</p>	<p>(3) The provision of information to other persons on the personal data processed, as well as the processing and circulation of any other personal data for the purposes of this law is made according to Law no. 133/2011 on the protection of personal data and other normative acts aimed at the processing and circulation of personal data.</p>	<p>the prevention, investigation and detection of payment fraud.</p> <p>(3) The provision of information to other persons on the personal data processed, as well as the processing and circulation of any other personal data for the purposes of this law is made according to Law no. 133/2011 on the protection of personal data and other normative acts aimed at the processing and circulation of personal data. If necessary for prevention, investigation and detection of fraud related to payment services and electronic money issuance, this processing is done without the consent of the person to whom the data refer to.</p>	<p>the discretion than obligation to perform such processing.</p> <p>The main change in this article is the removal of the text "If necessary for prevention, investigation and detection of fraud related to payment services and electronic money issuance, this processing is done without the consent of the person to whom the data refer to". Many countries recognize this as a legitimate exception for prevention, detection of fraud as it's unreasonable to need to rely on the consent of an individual in order to establish fraudulent activity. We would suggest maintaining this exception in the amended version of the law.</p>
--	--	---	---

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmel'nitskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel: +38 (044) 586-27-10
Fax: +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

04.05.2020

Ref. #069

To: Ms. Cristina Harea

Deputy Governor of the National Bank of
Moldova

Copy: Mr. Victor Susu

Head of Payments System Department

1, Grigore Vieru Avenue,

MD-2005, Chisinau

Republic of Moldova

*Subject: Mastercard Europe S.A. position on the Draft Law on amendments to legislative acts
transposing the PSD2 EU Directive ("Draft Law")*

Dear Ms. Harea,

Dear Mr. Susu

Being one of the principal payment service providers, the Mastercard Europe (Mastercard) welcomes the initiative of the National Bank of Moldova (NBM) to harmonize local legislation with the European legal framework in the field of payments¹ and supports the effort to drive payment system growth in the Moldavian market as well as to bring benefits to the payment industry, consumers and merchants. Mastercard believes that it is uniquely positioned to assist the relevant authorities in achieving these goals and looks forward to working with them as it proceeds with this initiative.

If the NBM will to organize any of meetings/discussion on the below, please reach out to Mrs. Irina Untila, representative of Mastercard in Moldova via email Irina.Untila@mastercard.com and Maryna Krasnopolska, Director of Public Policy maryna.krasnopolska@mastercard.com.

INTRODUCTION

Mastercard fully supports the objectives of the Draft law to develop a payments market that fosters competition, innovation and security while bringing benefits to consumers.

As Mastercard has been actively involved in the implementation process of the Revised Payment Services Directive and the respective Regulatory Technical Standards (RTS), we would like to offer our comments in order to contribute to the transposition process and ensure its smooth implementation

¹ Directive (EU) 2015/2366 on payment services in the internal market (PSD2)

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmelnytskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel +38 (044) 586-27-10
Fax +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

by the industry. In particular, Mastercard comments can be summarised within the following four points:

- 1) Adoption of secondary legislation on Strong customer authentication (SCA) and the provisions on secure communication between TTPS and ensure sufficient period for implementation
- 2) Open banking
- 3) Sharing experience re. the implementation of EU Regulatory Technical Standards on Strong customer authentication (SCA) and the provisions on secure communication between TTPS
- 4) Data protection
- 5) The NBM consent as a prerequisite for conducting activity

1. Adoption of secondary legislation on Strong customer authentication (SCA) and the provisions on secure communication between TTPS and ensure sufficient period for implementation

The Draft Law introduces SCA (as enshrined by revised Payment Services Directive or PSD2). According to proposed amendments to the Law on Payment Services and Electronic Money ("LPSEM") (a new article 52⁴) requirements for strong customer authentication and for common and secure open standards of communication which must be applied by payment service providers *are additionally regulated in normative acts of National Bank.*

EU Member States had to transpose at national level the revised Payment Services Directive (or PSD2) by January 2018. In addition, the Strong Customer Authentication (SCA) requirements and the provisions on secure communication between Third Party Providers (TTPs, e.g. Payment Initiation Service Providers or PISPs and Account Information Service Providers or AISPs) only entered into force 18 months after the formal adoption of the Regulatory Technical Standards (RTS) by the European Banking Authority (published in the Official Journal on 13th March 2018). These 18 months, however, were insufficient for the industry to get ready and as a consequence the European Banking Authority introduced an additional grace period for SCA implementation for Card-Not-Present transactions² (until December 2020). Since the outbreak of the COVID-19 crisis, the industry has relaunched discussions for extending this period with additional 6 months.

In view of our European Union experience, Mastercard is of the opinion that the timeframe introduced by the Draft for implementation of the requirements on SCA and the provisions on secure communication between TTPS (the relevant provision shall enter into force after 2 years

² <https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2622242/e8b3ec84-c1c6-4e9a-96ea-3575361dc230/Opinion%20on%20the%20deadline%20for%20the%20migration%20to%20SCA.pdf>

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmel'nitskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel +38 (044) 586-27-10
Fax +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

from the date of publication of this law) is insufficient. Therefore, we would like to suggest that the period is extended to 18 – 24 months following the adoption of the relevant bylaws on the implementation of the SCA requirements.

In addition, it is crucial that the bylaws on the implementation of the SCA requirement that would be adopted by the NBM are 100% harmonized with the European Union ones³. This would contribute to less number of declined transactions, unique user experience for European cardholders and frictionless payment experience. Also, the full harmonization of the bylaws with the EU technical standards would enable Moldavian PSPs to step on their EU experience and save implementation time thus meeting the deadline set in the law. Moreover, the SCA solutions that have been developed by the industry are global. Having Moldavian specific requirements is likely to add cost to the effort of Moldavian payment service providers (PSPs) to comply with them.

2. Open banking

Mastercard welcomes the provisions of the Draft Law that seek to boost competition and innovation in the payment industry by introducing the obligation on financial institutions to grant access to payment accounts to third party providers or to allow them to initiate payments (open banking).

We believe that responsible innovation through open banking requires a principle-based and flexible approach shaped through industry-wide engagement, while taking local market conditions into account. Such an approach should be consumer centric, interoperable, technology neutral and future proof. It is important that it guarantees level playing field within (and beyond) the financial industry. Frictionless, convenient and secure consumer services coupled with world-class security standards should be the core building blocks of any open banking ecosystem.

In view of the above Mastercard has developed a suite of services to underpin the Open Banking transformation. Built on the foundations of Privacy, Regulatory Compliance and Security by design, our Open Banking services simplify and streamline digital interactions for consumers, banks, retailers, third parties and other institutions outside the payment industry, thereby fostering trust in the new Open Banking ecosystem.

Once the draft law is adopted we are looking forward to partnering with all stakeholders to successfully navigate the complex privacy and regulatory landscape and welcome an opportunity to engage in a dialogue with the National Bank of Moldova on the topic.

In addition to this, we would like to point your attention to the fact that still in the EU there continue to be significant challenges in complying with the regulatory technical standards on open banking. As a result, we are of the opinion that the transition period proposed in the preceding section (18 – 24 months following adoption of the bylaws) should also apply to open banking.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0389>

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmel'nitskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel +38 (044) 586-27-10
Fax +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

3. Sharing our experience from the implementation of EU Regulatory Technical Standards on Strong customer authentication (SCA) and the provisions on secure communication between TTPS

We would like to use this opportunity to express our readiness to share with the National Bank of Moldova our experience and know-how on the implementation of EU Regulatory Technical Standards on Strong customer authentication and the provisions on secure communication between TTPS. We would be more than happy, if the Central bank decides, to organize a closed door workshop on the topic at a time of mutual convenience once the current health situation in Europe is normalized.

4. Data Protection

Article 94 of PSD2 contains the rules on the processing of personal data for the purposes of PSD2 itself; we have compared this Article against Article 79 of the Draft Law.

Transparency

According to Article 94 (1) of PSD2, the provision of *information to individuals* about the processing of personal data, and the processing of such personal data and any other processing of personal data for the purposes of PSD2, must be carried out in accordance with Directive 95/46/EC, the national rules which transpose Directive 95/46/EC and with Regulation (EC) No 45/2001.

In accordance with Article 79³ of proposed wording of Draft Law, the delivery of the *information to third parties* about personal data that has been processed, as well as processing and circulation of any other personal data must be performed according to Law No 133/2011 on personal data protection and other normative acts which regulate processing and circulation of personal data.

Pursuant to Articles 13 and 14 of Regulation (EU) 2016/679 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (*General Data Protection Regulation*) (hereinafter – GDPR), information about the processing of personal data must be provided to the *data subjects* to which that data relates.

Given that the Draft Law provides that information about personal data must be provided to *third parties*; whereas the GDPR requires that this information is provided to *data subjects*, we recommend amending the wording of Article 79 (1) of the Draft Law so that it refers to 'data subjects' as opposed to 'third parties'.

PSU Explicit Consent

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmel'nitskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel +38 (044) 586-27-10
Fax +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

Pursuant to Article 94 (2) of PSD2, payment service providers must only access, process and retain personal data necessary for the provision of their payment services, with *the explicit consent of the payment service user*.

The same requirement is enshrined in the Draft Law (new Article 102 LPSEM: Payment service providers and electronic money issuers access, process and store only the personal data needed for providing payment services and/or electronic money issuance/redemption, *with explicit consent of the user*).

Please be advised that PSD2 does not define the meaning of "explicit consent". Following commentary, it is generally understood that the "explicit consent" under PSD2 is separate from, and different to, the notion of consent under the GDPR. Guidance suggests that explicit consent under PSD2 generally means **contractual** consent; as opposed to consent as defined in Article 4 (11) of the GDPR. On this basis, we recommend that the Draft Law or regulatory guidance documentation defines "explicit consent" in line with this commentary and guidance.

'Supervisory Authority' A new Article 102 of proposed wording of LPSEM provides that, when fulfilling their powers and duties, supervisory authorities must collect and process from payment service providers and from electronic money issuers any required data and information, including personal data according to legislation applicable to that data and information. Given that PSD2 does not contain equivalent provisions, in addition to avoiding ambiguity and a misreading of the above requirements, we recommend defining what authorities are deemed as a "supervisory authority" for the purposes of this article.

5. The NBM consent as a prerequisite for conducting activity

According to Article 2¹ of the Draft law the persons that intend to perform any of the activities, which fall under provisions of Article 2, paragraph (2), item 5), 7), 9), 10) -12), 15 are allowed to start the activity only after obtaining an approval from National Bank which confirms that their activity falls or doesn't fall under provisions of the scope of this law.

At the same time, EU Directive (EU) 2015/2366 does not provide for an obligation of an operator of a payment system, including operator of a payment card network, to apply for such "negative consent" to the respective authority, in a particular member state of the EU. In view of this, we suggest to remove such payment systems from the scope of this obligation.

We would also like to bring to your attention the following. In general, in LPSEM we have faced difference in interpretation of the payment service providers and electronic money issuers, and in some cases, payment systems operators. We recommend Central bank to more clarify why it has

Mastercard Europe SA
Representative Office Ukraine
Business Center "Leonardo", floor 4A
17/52, Bogdana Khmel'nitskogo str.
01030 Kiev, Ukraine

Tel: +38 (044) 586-27-10
Fax: +38 (044) 586-27-11
www.mastercard.com

called out electronic money issuers and payment systems operators separately from other payment service providers.

Looking forward to our further fruitful cooperation.

Respectfully,

Yuriy Batkhin
Vice President

Contact person:
Maryna Krasnopolska
maryna.krasnopolska@mastercard.com

Mastercard Europe SA is a subsidiary of Mastercard Incorporated
Mastercard Europe SA Registered Office: Chaussée de Tervuren 198A, B-1410 Waterloo, Belgium
Tel. +32 2 352 51 11 Fax +32 2 352 58 07
Deutsche Bank AG, Brussels: 825-2804300-68
RPM 0-448 038 446 - Nivelles

Republica Moldova, MD 2012
mun. Chișinău, str. Armenească, 38
Tel. : (373 22) 57-67-82
Fax : (373 22) 27-91-95
E-mail : info@micb.md
SWIFT : MOLDMD2X

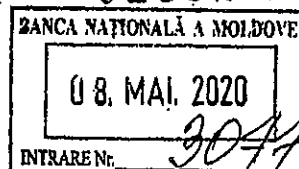
BC „MOLDINDCONBANK” S.A.

Data: 04.05.2020

Nr. 00/04-04/2020

01832

Республика Молдова, MD 2012,
мун. Кишинэу, ул. Арменяска, 38
Тел. : (373 22) 57-67-82
Факс : (373 22) 27-91-95
E-mail : info@micb.md
SWIFT : MOLDMD2X

Banca Națională a Moldovei

Stimați Domni,

În conformitate cu scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei nr.26-02106/292/868 din 16 martie 2020 și urmare a examinării proiectului de modificare și completare a Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare Lege), în contextul transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, prezentăm următoarele propuneri la proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (în continuare Proiect):

1. Propunem completarea art.3 din Lege cu noțiunea „*emitent profesionist*”, utilizată în pct.5, alin.(2), la lit.d) din Proiect;
2. Pct.9 al Proiectului prevede excluderea din art.7 al Legii a normei ce ține de interzicerea furnizorilor de servicii poștale să accepte depozite ori alte fonduri rambursabile în sensul Legii nr.202/2017. În același timp prevederea similară aplicabilă societăților de plată rămâne în vigoare în art. 24 al Legii. Totodată, art. 6 al Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor prevede că „(1) *Se interzice oricărei persoane care nu este bancă să se angajeze într-o activitate de atragere de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public.*” Examinând în ansamblu normele citate se creează o confuzie privind scopul modificării art. 7 al Legii și respectiv nu este clară intenția legiuitorului. La prima vedere această modificare s-ar interpreta în sensul acordării dreptului furnizorilor de servicii poștale de a accepta depozite ori alte fonduri rambursabile în sensul Legii nr.202/2017, pe de altă parte acest fapt contravine art. 6 al Legii 202/2017. Dacă motivul excluderii acestei sintagme este de a nu dubla prevederea din art. 6 al Legii 202/2017, atunci urma să fie exclusă și prevederea similară din art. 24 al Legii.

În acest context urmează să punctăm și alte momente care le considerăm importante:

- a) În cazul în care, totuși, intenția legiuitorului de a modifica art. 7 al Legii este de a permite furnizorilor de servicii poștale să accepte depozite, considerăm oportun de atras atenția la Codul civil care prevede expres că, conform contractului de depozit bancar, banca, licențiată conform legii, primește de la clientul său (deponent) o sumă de bani, înscrisă la soldul contului de depozit deschis pe numele deponentului. Prevederi similare se conțin și în art.3 al Legii 202/2017, care definește depozitul drept o sumă de bani depusă în condițiile convenite de comun acord de către deponent și banca ce acceptă banii.
- b) Legea nr.575/2013 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar, are ca obiect garantarea depozitelor deținute în bănci, și respectiv obligă băncile și nu alte persoane juridice să participe la formarea fondului de garantare a depozitelor (art.2. alin.(4)), fapt care va dezavantaja băncile comparativ cu furnizorii de servicii poștale și societățile de plată, care la fel

Confidențial – MICB

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat!

au dreptul să păstreze mijloacele bănești ale persoanelor fizice, însă nu sunt obligați să participe la formarea fondului de garantare a depozitelor. Important este că acest fapt dezavantajează și clienții acestor societăți (pentru că nu oferă garanțiile oferite de Legea privind garantarea depozitelor în sistemul bancar).

c) La fel este de menționat că în conformitate cu prevederile Codului de executare (art.22) și ale Codului fiscal (art.229) urmărirea mijloacelor bănești ale debitorului procedurii de executare sau după caz ale contribuabilului, care au datorii, se face doar la conturile bancare, nu și la conturile deschise de societăți de plată.

Respectiv, dacă conturile deschise de prestatori de servicii de plată precum: societăți de plată și furnizorii de servicii poștale - nu sunt bancare, rezultă că disponibilitățile persoanelor fizice și juridice plasate în conturile acestor societăți nu vor putea fi urmărite, deci se creează o posibilitate pentru debitori de a ascunde patrimoniul său de creditori și de la acțiuni de urmărire silită (o posibilitate de evitare a răspunderii materiale inclusiv față de stat).

Mai mult, situația dată dezavantajează enorm Băncile, care prin prisma cadrului legal existent, au obligația de a furniza multiplelor organe și autorități publice (e.g. executori, SPCSB, ARBI, organele procuraturii, instanțe judecătorești, SFS etc.), gratuit, la timp și complet, informații relevante stării conturilor anumitor clienți. Pentru încălcarea acestor obligații este instituită răspundere materială, contravențională și penală (inclusiv amenzi enorme și pierderea licenței). În lipsa acestor cheltuieli pentru ceilalți prestatori de servicii de plată, serviciile de deschidere a conturilor de plăți, prestate de ultimii vor fi mai ieftine și respectiv mai competitive vis-a-vis de serviciile Băncilor de același gen.

În concluzie, considerăm necesar de corelat prevederile propuse în Proiect cu prevederile din alte acte normative existente (cel puțin cele menționate supra), inclusiv din perspectiva că obiectivul modificărilor propuse este stimularea creșterii concurenței loiale și nediscriminatorii, precum și armonizarea cadrului legal.

3. Referitor la art.38² introdus prin pct.38 al Proiectului, considerăm oportun de reformulat prevederile acestuia în termeni mai expliți, astfel încât să fie o claritate în semnificația sintagmei „*pune referința operațiunii de plată*”.

4. Art. 46 prevăzut în pct.42 din Proiect și anume prevederile de la litera c) poate fi interpretată ca suma tuturor comisioanelor achitate direct/indirect de către plătitor, ceea ce este mai greu de realizat de exemplu în cazul transferului de credit internațional, unde intervin și comisioanele băncilor corespondente. Totodată, considerăm că existența concomitentă a lit. c) și lit. b) din această normă, creează o confuzie în interpretarea lor, astfel, propunem comasarea acestor două litere și expunerea lor printr-o singură sintagmă cu următoarea redacție: „*comisioanele plățibile de către plătitor în favoarea prestatorului de servicii de plată, cu specificarea după caz a valorii acestora*”.

5. Referitor la micșorarea sumei de la 2500 lei la 500 lei în modul în care prevede pct.55 al Proiectului propunem ca aceasta sumă să fie adaptată la nivelul celei din Directiva (UE) 2015/2366, fără ajustarea acesteia la capacitățile economice a cetățenilor RM, similar cum au fost preluate și transpuse din reglementările UE în legislația RM multe alte prevederi referitor la sume, fără a se ține cont că se aplică cetățenilor RM. O altă soluție echitabilă ar fi revizuirea potrivit aceluiași principiu și a sancțiunilor aplicabile persoanelor fizice, prevăzute de alte acte normative/proiecte de acte normative.

Confidențial - MICB

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat

6. Referitor la pct.79 al Proiectului (art. 102 al Legii) privind prelucrarea datelor cu caracter personal de către prestatorii de servicii de plată și emitenții de monedă electronică, considerăm că prevederile acestuia nu corespund spiritului reglementărilor naționale existente în acest domeniu, cum este declarat în Nota informativă la Proiect, or art.5 alin.(5) din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal prevede expres că, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia. Astfel, propunem substituirea sintagmei din alin.(1) „cu consimțământul explicit al utilizatorului” cu sintagma „conform Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal”.

7. În pct.82 care completează art.104 al Legii cu alin.(3) se utilizează termenul de „15 zile lucrătoare”, pe când alin.(2) al Legii prevede un termen de „15 zile”, fără a specifica că sunt zile lucrătoare, astfel încât se consideră cu sunt zile calendaristice. Propunem sincronizarea prevederilor respective prin completarea alin.(2) cu cuvântul „lucrătoare” după sintagma „15 zile”.

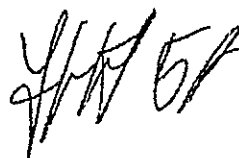
8. Totodată, considerăm necesar de a sublinia faptul că în scopul de a oferi o platformă sigură de acces pentru prestatorii de servicii de plată la conturile clienților este nevoie de a implementa o infrastructură tehnologică dedicată foarte complexă, atât din punct de vedere a echipamentului cât și soluțiilor program, care necesită investiții majore și implică un proces costisitor de transformare atât pe partea IT, cât și pe partea de business.

În contextul în care în Uniunea Europeană, termenul de intrare în vigoare a unor prevederi a Directivei PSD2 a fost amânat de mai multe ori, iar implementarea efectivă nu s-a finalizat nici până în prezent, concluzionăm că efortul ce trebuie depus pentru realizarea măsurilor necesare în scopul conformării la cadrul legal nou, este imens, iar raportat la termenul de intrare în vigoare de doar doi ani, este la limită. Astfel, propunem extinderea termenului de intrare în vigoare a modificărilor.

9. Totodată ne exprimăm îngrijorări din punct de vedere al standardizării tehnologiilor ce urmează a fi utilizate în contextul Legii. Astfel, Transpunerea Directivei PSD2 nu prevede detalii tehnice cu privire la modul în care băncile își vor publica API-urile în siguranță. În acest context propunem urmarea exemplului Marii Britanii (Open Banking UK) sau Poloniei (Polish API) și sugerăm reglementarea de către Banca Națională a Moldovei a funcționalităților obligatorii prin stabilirea standardelor naționale cu privire la modul de securizare a API-ului, procesul de conectare, autentificare și autorizare pentru orice eventual consumator sau prestator de API-uri. Acest lucru va oferi un cadru general de activitate pentru toți participanții bancari și nebancari și va armoniza întregul sistemul tehnologic-financiar.

Cu respect,

Președintele Comitetului
de conducere al BC”Moldindconbank”SA
Nikolay Borissov

Ex: T. Jubea
Tel:576740

Confidențial – MICB

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat!

Nr. CI14-797.2020 din 05.05.2020

Prin prezenta Mobiasbanca - OTP Group S.A. (în continuare „Banca”) vă informează ca au fost analizate prevederile descrise în proiectul hotărârii privind modificarea *Regulamentului privind prestarea serviciilor de plată prin intermediul sistemelor automatizate de deservire la distanță*, precum și a proiectului legii de modificare a *Legii 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică*. Banca salută alinierea actelor normative locale la Directivele Europene PSD2.

Suplimentar, atragem atenția că în proiectul legii nr. 114 a fost transpusă sintagma „identificarea strictă a clienților”, dar în același timp nu au fost transpuse Standardele tehnice de reglementare privind autentificarea și comunicarea (art. 98 al Directivei PSD2). Considerăm că această transpunere este necesară, deoarece includ condiții detaliate, dar și multe excepții în dependență de riscul tranzacțiilor.

În același timp, urmează a fi transpus și Regulamentul Delegat (UE) 2018/389 de completare a Directivei (UE) 2015/2366 cu privire la standardele tehnice de reglementare pentru autentificarea strictă a clienților și standardele deschise, comune și sigure de comunicare.

Fiind transpuse propunerile sus-menționate în legea nr. 114, nu va mai fi necesar de implementat în Regulamentul SADD a pct.20¹ în redacția actuală, care se limitează doar la condiții față de parola statică. Însă, se va face trimitere la condițiile stipulate în noua lege nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică.

În concluzie, propunem transpunerea standardelor tehnice de reglementare pentru autentificarea strictă a clienților și excluderea pct.20¹ al Regulamentului cu privire la SADD.

Totodată, constatăm unele constrângeri și corespunzător intervenim cu recomandări la prevederile Hotărârii de modificare a Regulamentului privind prestarea serviciilor de plată prin sistemele ADD, și anume *la punctele 21¹ - 21³* :

- Derularea exercițiului de audit trebuie să poarte caracter recomandabil în cazul auditului intern și nu obligatoriu, iar periodicitatea acestuia să depindă de analiza de risc în bază la care se stabilește planul misiunilor de audit. Derularea exercițiului de audit să fie obligatorie doar în anumite cazuri de impactare a securității SADD: modificări esențiale de fluxuri ale SADD, înregistrarea unui incident de fraudă, de scurgere de informații, clonarea paginii de acces a SADD, etc.
- Frecvența derulării exercițiului de audit extern să nu fie la 3 (trei) ani, dar la 5 (cinci) ani și să fie combinată cu un test de penetrare.
- Exercițiile de audit să fie derulate în mod complex (un exercițiu de audit pentru toate SADD deținute de Bancă), dar nu unitar (per fiecare SADD în parte).

Argumentarea recomandării:

La înaintarea recomandărilor de mai sus, Banca s-a condus de următorii factori:

- În multe cazuri dezvoltarea SADD este efectuată nu de un dezvoltator intern (angajați ai Băncii) sau național, ci de unul extern. Astfel, Banca nu deține cadre calificate în derularea exercițiului

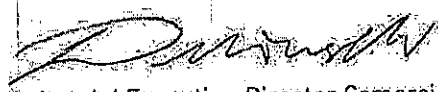
de audit intern, fiind nevoită de a se adresa la companii de audit externe, ceea ce la rândul său implică costuri adiționale la menținerea SADD.

Diminuarea frecvenței efectuării exercițiului de audit (o dată la 5 ani) este oportună în cazurile în care nu au fost modificate fluxurile SADD, semnalate incidente menționate mai sus, deoarece în caz contrar eficiența exercițiului de audit va fi minimă.

Contractarea unei companii de audit în efectuarea exercițiului de audit complex va diminua costurile Băncii în menținerea tuturor SADD și majora eficiența controlului, deoarece va genera posibilități de identificare a riscurilor comune aferente tuturor SADD.

Cu respect,

Petru Delinschi

Vicepreședintele Comitetului Executiv - Director Comercial Retail Banking
Mobiasbanca - OTP Group S.A.

Executor: Natalia Saghin
Telefon 022 812 392

Cristian I. Flistoc

From: Natalia L. Turcan-Munteanu
Sent: miercuri, 6 mai 2020 18:41
To: Cristian V. Onica; Cristian I. Flistoc
Subject: FW: Emailing: Propuneri ATIC PSD2 Final
Attachments: Propuneri ATIC PSD2 Final.doc

From: Adrian Servan <aservan@ict.md>
Sent: Wednesday, May 6, 2020 11:43
To: Natalia L. Turcan-Munteanu <Natalia.Turcan-Munteanu@bnm.md>
Cc: Marina Bzovii <mbzovii@ict.md>
Subject: Emailing: Propuneri ATIC PSD2 Final

Buna ziua Natalia,

Remit ultima varianta a propunerilor din partea ATIC.

Diferenta intre ceea ce am trimis data trecuta si prezentul document este hasurat cu sur.

De asemenea, au fost excluse comentariile ce tin de Articolul 2³ ~~Operatiuni de plata exceptate~~

--
Cu deosebita consideratie,
Servan Adrian,
Legal Adviser / Moldavian Association of ICT Companies
+37379922883 / www.ict.md